

## Gazetecilerimiz Aldandılar!

### Bir Telgraf Üzerine Meslekdaş Zannedilerek Şereflerine Ziyafet Verilen Bir Kâtip Ve Komisyoncu Heyeti...

Maalesef gazeteciliğimizin fe-na bir aldanma hâdisesi geçirmiş olduğunu öğrenmekle müteessiriz:

Birkaç hafta evvel, memleketimizi Bulgar gazetecilerinden mürekkep bir seyyah kafilesinin ziyarete geleceği haber alınmıştı.

Bulgarlar bir sene evvel çok mahdut ta olsa, yine birkaç Türk gazetecisini çağırarak, çok iyi karşıladıkları, ikramda buldukları için kendilerine burada küçük bir mukabele yapmak borcumuzdu. Bu itibarla ziyaretleri haberi geldiği zaman derhal hazırlandı.

Matbuat Cemiyeti istikbalci tayin etti, karşılarına gitti, şereflerine ziyafet verdi ve önlerine düşerek memleket dahilinde gezmelerine delâlet etti.

Bulgar meslekdaşlarımız burada bir müddet kaldıktan, gezdikten, gördükten sonra memnun ve müteşekkir memleketlerine döndüler.

Habuki...

Maalesef bu gezintinin, bu karşılanmanın ve bu memnuniyetin bir (halbuki...) si vardır.

Filhakika bir Bulgar gazetecisinin neşriyatından anlıyoruz ki:

Memleketimize gelenler, karşılananlar, gezdirilenler gazeteci değillerdir, belki hiç yoktan,



Heyet İstanbul'a geldiği sıralarda

belki de şöyle uzaktan, bir alâka dolayısıyla bu sıfatı kullanmışlar ve bu sayede rahat, eğlenceli, ucuz bir seyahat yapmışlar, memnun ve müsterih, güzel bir yaz dolaşmasını müteakip memleketlerine dönmüşlerdir.

Bu mahareti gösterenlerin hüviyetlerine gelince:

Burgazda çıkan, (Burgaz) adını taşıyan Bulgar gazetecisinin bu hususta verdiği malûmat aynen şudur:

"Evvelki gün (Çar Ferdinand) vapurile Varnadan Burgoza gelen müteakip memurlardan ve kâtiplerden mürekkep bir grup gazeteci ismi altında İstanbul'a bir seyahat tanzim etmişlerdir. Binaenaleyh hakikati anlatmayı kendimize bir borç addederiz.

Filhakika bu efendilerin gazetecilik ile en küçük bir alâkaları bile mevcut değildir. Kâtip müteakip, komisyoncu sınıfından (Devamı 8 inci sayfada)

## Günün Meselelerinden

### Sanayi Mi, Ziraat Mi?

#### Memleketi Muhtelif Ziraat Ve Madencilik Mıntakalarına Ayırmak İcap Ediyor

— 7 —

Yayan: ✨

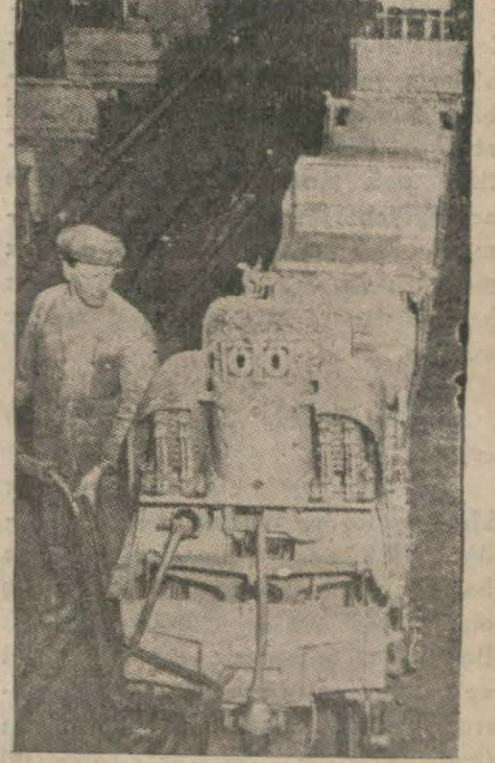
#### — Kısa Bir Hulâsa —

Bir buğday meselesi karşısında bulunduğumuz malûmdur. Bu mevzu etrafında muhtelif fikirler serdedilmektedir. Bu münasebetle «Son Posta»nın yaptığı tetkik, meselemin çok şümulü bir mahiyette olduğunu tesbit etmiştir. Birkaç gündüberi neşrettiğimiz ve bir silsile teşkil eden bu mevzuun, bugün son kısmını karilerimize arz ediyoruz:

Her şeyden evvel Türkiye'nin ziraat memleketi olduğu iddiasını terkedelim, ve bunu unutturalım. Mademki ziraatin ekâmülül de bütün medeni tekâmüller gibi sanayide ve sanayileşmektedir, ve mademki Türkiye de medeni bir memleket, ve beynelmilel medeniyet hayatında bir terakki amilidir, munhasıran ziraat memleketi değildir. Şimdiye kadar böyle idise bundan sonra olmayacaktır, olmamalıdır. Bu hakikati tesbit ettikten sonra düşünelim:

#### Memleketi Bir Göz Atalım

Memleketimiz çok bereketli ovaları, çok sulak ve mahsul veren sahaları ihtiva eder. Zengin maden tabakaları üzerinde yükselen balta girmemiş ormanlarla örtülü dağlar vardır. Bu dağların eteklerinde kuvvetli çağhyanları, büyük şelâleleri,



İngilterede Bir fabrikanın iç manzarası

tesirli tahrik kuvvetlerini muhtevi binlerce tabii, fakat çıplak sanayi merkezleri mevcuttur. Bu merkezlerin birkaç kilometre ayrılır ayrılmaz her nevi zer'iyat için pek ziyade kabiliyetleri göze çarpar ve tarlalar birbirine eklenmiş gibi uzanıp gider. Bu müstesna sahaların, müstesna kabiliyetleri karşısında derhal zi-

(Devamı 10 uncu sayfada)

## Tacirler İhracat İşinde Müşkülât Çekiyorlar

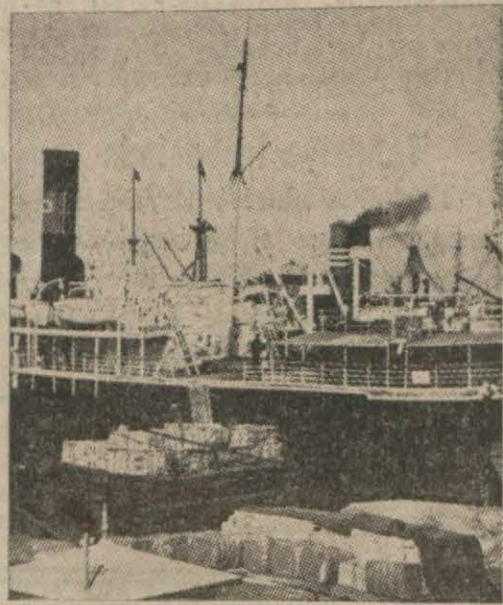
### Türk Kara Suları Haricindeki Posta Vapurculuğu Süratle Halledilmelidir

İzmir, 20 (Hususî) — İhracat maddelerimizi Avrupa limanlarına milli vapurlarımızla nakletmek tasavvuru burada büyük bir alâka ile karşılandı. Bu şeklin birçok faydalar temin edeceği muhakkak görülmektedir. Ticaret Odasının mütaleasına göre, ihracatı milli vapurlarımızla idare etmek mümkündür. Halbuki belli başlı ihracat tüccarlarımız, bunun gayrimümkün olduğunu ileriye sürüyorlar. İhracat tüccarlarımızın istinat ettikleri şu fikirler hakikaten dikkatle mütaleaya değer:

1 — Almanyadaki tüccarlar, Almanyaya yapılacak ithalâtın Alman bandırasını hâmil olan vapurlarla yapılmasında ısrar etmektedirler.

2 — Bilûmum Avrupa limanlarına tüccar eşyası taşıyacak kadar büyük vapurlarımız yoktur.

3 — Senenin her mevsiminde haftada dört, beş posta yapacak kadar fazla şilep vapura ihtiyaç vardır. Senenin bazı aylarında limandan 20 ton mal almadan hareket edecek kadar yüksek sermayeli ve zarara göğüs gere-



İzmir limanında bir faaliyet manzarası

bilecek bir müesseseye ihtiyaç vardır.

4 — Haftanın muntazam günlerinde posta yapmayı taahhüt etmeyen bir kumpanyanın vapurlarına bağlanmak, memleket ihracatı nokta nazarından müşkül ve hatta gayrikabili tabii bir şekil olur.

Ticaret Odası bu hususta tetkikat yapmaya başlamıştır. Adnan

## Yunanlılar Türkiyeye Şişe Satacak

Atina, 19 (Hususî) — Türkiye Müskirat İnhisarının mubayaaya karar verdiği mühim miktarda şişe münakasasına Piredeki Kanlapulos züccaciye fabrikası da iştirak etmek arzusunda bulunmuştur. Fabrika bu münakasaya iştirak edebilmek için buradaki Türkiye Ticaret Mümessillîği vasıtasıyla münakasasının tehiri hususunda İktisat Vekâletine müracaat etmişti. Bu müracaat Türkiye İktisat Vekâleti tarafından muvafık görüldüğü için Yunan fabrikası da münakasaya iştirak edecektir.

## Raşit Rıza Bey

### San'atkâra Film Artistliği Teklif Edildi

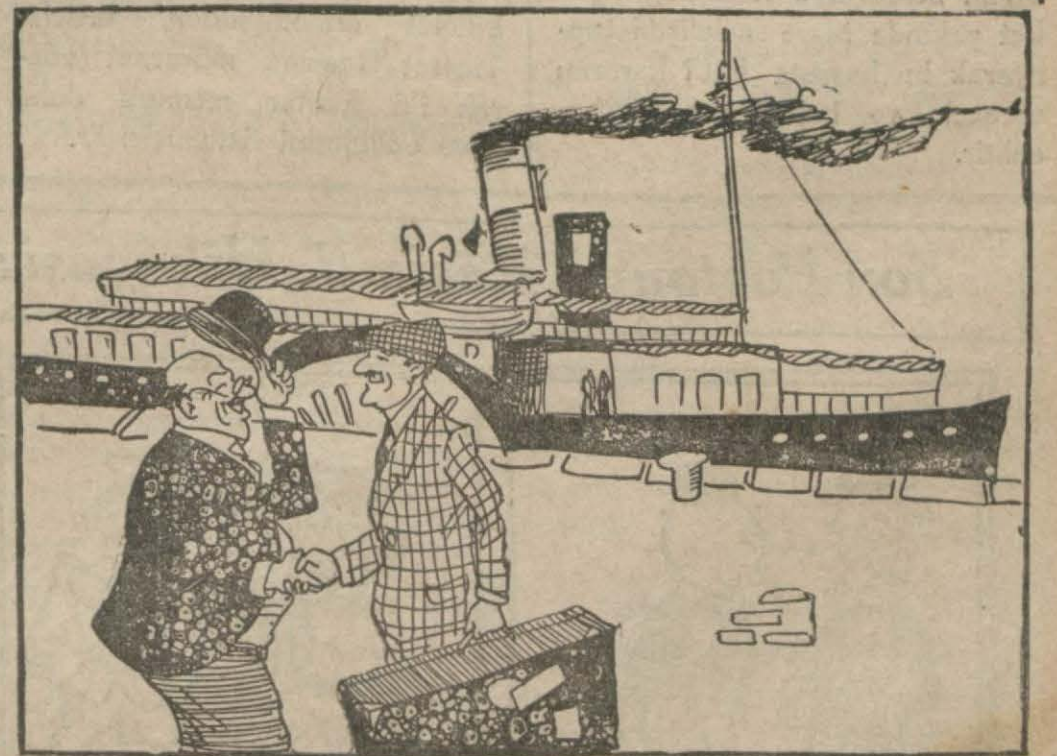
Haber aldığımız göre kıymetli sahne artisti Raşit Rıza Beye türkçe sesli filimlerden birinde rol alması teklif edilmiştir. Fakat Raşit Rıza Bey ileri sürülen şartları muvafık bulmadığı için bu talebi reddetmiştir. Bununla beraber Raşit Rıza Beyle san'at varlığından sinema sahasında istifade edilmesi hususunda alâkadarlar yeni bir teşebbüse bulunacaklardır.

## Malatyada Üç Mevkuf Nezarethanedan Firar Etti

Malatya, 19 (Hususî) — Bir cinayet meselesinden maznun olarak yakalanan Cemal isminde bir mevkuf ile iki arkadaşı geceleyin nezarethanedan kaçmaya muvaffak olmuşlardır. Firar hâdisesi haber alınca jandarmalar derhal şerirleri takip etmeye başlamışlardır.

Firarilerin yakalandıklarına dair henüz malûmat alınmamıştır. Fakat takip hareketi şiddetlendirildiği için şerirlerin şu dakikada yakalanmış olmaları kuvvetle muhtemeldir. Diğer taraftan alâkadar makam firar hâdisesi hakkında tahkikat yapmaktadır. Bu işte ihmal veya dikkatsizliği görülenler hakkında kanunî muameleye tevessül edilecektir.

## Bir Mukayese!



— Yolculuk amma uzun sürdü. Marsilyadan buraya tam dört günde gelebildim..  
— Aman azizim, ben dört saat yolculuktan sonra ancak Büyükadadan gelebildim!



## Halkın Sesi

## Muhtekir Sarraflar Mahkemesinde

Mütekit memurların maaşlarını yüksek faizle kıran bazı muhtekir sarrafların mahkemeye verdiklerini dün yazmıştık. Bu hususta halkımız diyor ki:

Karabet Ef. (Ankara caddesi 57)

— Birader, bu tefecilerin hepsini ortadan kaldırmalı. Hükümetin bu sabada senede yüzde on iki bir faizle Emlak Bankasına uyumunu sayan şükranıdır. Halk, tefecilere müracaat edeceğine Bankaya müracaat edecek ucuz faizle para alabilir.

★

Naci B. (Ankara caddesinde Maarif kütüphanesi sahibi)

— Ben diyeceğim ki, bütün memleketlerin terakkisi ancak mütefikirlerin vaziyetleri kanunlarla olabilir. Almanyada bu suretle olak etmiştir. Binaenaleyh halkın menfaatine pek muzır olduğunda şüphe edilemeyen tefeciliğin önünün alınması her suretle takdir edilecek meselelerdendir. Bu hususta alınan kararlardan dolayı hükümeti takdir ederim.

★

Enver Kemal B. (Muharrir ve muallim)

— Tefecilerle mücadele muasır bir devletin en mühim bir vazifesidir. Hükümet esasen mücadeleye başlamıştır. Faizden canı yanmış olanlar pek çoktur. Hükümet Emlak Bankasına anlaşarak mütekit, dul ve yetim olanların maaş cüzdanlarının yüzde on iki ile kırılmasını temin etmiştir. Bu karar tefeciliği her halde öldürecektir.

★

Hüsnü B. (İzmir ortamektebi muallimlerinden)

— Murabahacılık tabii, iyi bir iş değildir. Hükümet, bu hususta halk lehine bir karar almıştır. Bu karara göre, dullar, yetimler, mütekitler maaş cüzdanlarını senede on iki faizle emlak Bankasına kirdeyebileceklerdir. Bu karardan dolayı halk hükümetini hararetle tebrik ederim.

## Haliç Şirketi

## Belediyenin Sualine Henüz Cevap Vermedi

Haliç Şirketi para kazanamadığını ileri sürerek geçen senedenberi Belediyenin hisselerini vermemiştir. Bunun üzerine Şehir Meclisi ve Daimi Encümen bu borçları tecile karar verdi. Yalnız şirket muamelâtının bundan sonra Belediyenin tayin edeceği bir komiser veyahut bir murakip tarafından kontrolünü kabul etmesi şart koşulmuştur. Belediye şirkete bu kararın kabul edilmediğini sormuştu. Şirket henüz idare meclisini toplayamadığı için bu hususta bir karar verilemediğini belediyeye bildirmiştir. Şirket yakında idare meclisini toplayarak bu hususta kat'i kararını verecek ve belediyeye bildirecektir.

## DAHİLİ HABERLER

## İCRA İŞLERİ

## Pratik Usuller Tatbik Edilecek

Yeni İcra ve İflas Kanunu 4 Eylülünden itibaren mer'iyet mevkiine geçeceği için, Müddei-umumilik, Adliye binasının altında yeni kanunun icaplarına göre bir salon hazırlanmaktadır.

Burada dosyalar için ayrı ayrı dolaplar ve müracaat mahalleri yapıldığı gibi dolapların sonuna da banka vezneleri gibi gişeler yaptırılmaktadır. İş sahipleri muamele sırasına göre hazırlanan sabit masalarda işlerini bitirdikten sonra en nihayet vezneye geliyor ve buradan kararlarını alıyor. Yeni icra dosyalarının iş usulü takip edileceği için istenilen bir dosya derhal bulunabilecektir. Beyoğlu icrası da buraya nakledilecektir. Bundan sonra icrada işi olan bir adam muhtelif dairelere ve odalara uğramadan bütün işini bir salonda kolaylıkla bitirebilecektir.

## Bir Hizmetçi

## Kızcağıza Hastanede Bir Yatak Bulunamadı

Belediye müstahdem şubesi şimdiye kadar (4200) hizmetçi ve işçinin tescil ve muayensini yaptırmıştır. İşlerinin ne'vine göre üç ve altı sıhhi muayeneleri yapılması lazım gelen müstahdemler muayyen müddetleri içinde tekrar müracaat ederek sıhhi muayenelerini yaptırmaktadırlar.

Sari hastalıkları görülen hizmetçilerle göz ve kulaklarından hasta olan şoför ve sandalcıları işten menedilmektedir. Üç gün evvel Jülide isminde (11) yaşlarında bir kızcağız hizmet ettiği aile tarafından kendisinde verem hastalığı bulunduğu iddiasıyla belediye müstahdem şubesine iade edilmiştir. Şube bunu hastaneye yatırılmak için sıhhiye müdürlüğüne gönderdiği halde yavrucağ üç gündenbergi bir yatak bulunamamıştır.

## Tiftik Satışları

Şehrimizde Sirkeci civarında tiftik alm ve satımı hararet kespetmiştir. Belediye tarafından tayin edilen bir kantar memuru kifayet etmediğinden, tacirler Ticaret Odasına müracaat ederek iki kantar memuru daha ilâve edilmesini istemişlerdir.

## Teşebbüs

## Bahçeciler Bir Kooperatif Yapacaklar

Haber aldığımız göre şehrimize civar köy ve kasabalarda sebze ve meyva yetiştirerek bunları senenin muayyen mevsimlerinde buraya gönderen bağ ve bahçe sahipleri bir kooperatif vücuda getirmek için teşebbüse girişmişlerdir.

Bu faydalı işte en evvel harekete gelenler Tavşancıl köylüleri olmuştur. Bu sene meyva ve sebze fiyatları çok ucuz olduğu için bağ ve bahçe sahipleri bazan zarar bile etmişlerdir.

Fakat bu zarar daha ziyade ara yerdeki komisyoncuların tesiriyle hâsıl olmuştur. Bağ ve bahçe sahipleri, kendi aralarında bir satış kooperatifi yaptıkları takdirde böyle bir zarar için sebep kalmıyacağını anlamışlardır. Çünkü kooperatif vücuda getirildiği takdirde hem ara yerdeki fuzuli ve pek fazla olarak komisyon parasından kurtulmak, hem de bağ ve bahçe sahiplerine az bir faizle borç para vermek imkânı hâsıl olacaktır.

## Mülhak Vakıflar

Mülhak vakıf olarak mütevelliler tarafından idare edilen emlak ve akarların Tapu idaresinde tescil edilmesi ve mukabilinde tapu senedi alınması lazım gelmektedir. Bugüne kadar tescil muamelesi yapılmıyan bu gibi vakıf emlak hakkında senetsiz tasarruf usulüne göre muamele edilecektir. Mütevelliler, idare ettikleri vakıf emlak hakkında mufassal bir beyanname hazırlayarak Tapu idaresine vereceklerdir.

## Tasfiye

## Bu Sene Altmış Muallim Kadro Harici Kalıyor

İstanbul ve mülhakatı İktimetep muallimlerinden bu sene altmış kişi tekaütlüğe veya tasfiyeye tâbi tutulmuştur. Bu sene son tasfiye senesi olduğundan bundan sonra maarifte tasfiye yapılmayacaktır.

Maarif Vekâleti, muallimlerin magdur olmaması için tasfiye meselesinde kararlarını esaslı tetkikat yaptıktan sonra vermiştir. Tasfiyeye tâbi tutulan muallimler maarife davet edilerek kendilerine tebligat yapılmaktadır.

## TAHKİKAT

## İpek İplik Fiyatları Niçin Arttı?

İpekli kumaş fabrikaları ile, ipek ipliği satan fabrikalar arasındaki ihtilâf büyümüşür. İpek fiyatlarının hiçbir sebep yokken yükseldiği hakkında ipekli kumaş fabrikaları tarafından yapılan şikâyet üzerine İstanbul ticaret müdüriyeti meseleyi borsadan sormuştur. Fabrikalar, fiyatların gayritabiliğini gösteren vesikaları ibraz edeceklerini söylemektedirler. Bunların verdiği malûmata göre, bu sene koza mahsulü bol olduğu hale ipek iplik fiyatları bir ay zarfında on buçuk liradan 12 liraya yükselmiştir. Buna sebep ipek ipliği yapan fabrikaların aralarında bir anlaşma yapmış olmalarıdır. İplik fabrikaları ise geçen sene, bankalara borçlu oldukları için yok pahasına iplik sattıklarını ve bu sene borçlu oldukları için ipliklerini tabii bir fiatle sattıklarını iddia etmektedirler. Meselenin hakiki mahiyeti tetkikat neticesinde anlaşılacaktır.

## Ok Sporu

## Müze Bahçesinde Bir Saha Hazırlanıyor

Askeri Müze İdaresi yağmur mevsimi olması itibarile bahçesine koyduğu tarihî çadırları kaldırmağa karar vermiştir. Müze idaresi bu çadırların yerine bir ok atma sahası yaptıracaktır. Son zamanlarda ok atma Amerikada ve Avrupanın birçok yerlerinde moda haline geçen spor şubesi olarak kabul edilmiştir.

Bunun üzerine Müze idaresi de bu kararı vermiştir. Yalnız İstanbulda ok kullanmasını bilen kimse bulunamadığı için Müze İdaresi bu kararını şimdiye kadar tatbik edememiştir. Müze İdaresi Üsküdar'da Necmettin Bey isminde bir zatın güzel ok kullandığını haber almış ve kendisini davet ederek izahat almıştır. Ok sahası yakında tamamen hazırlanacak, meraklılar bu sahada az bir ücretle ok sporu yapabileceklerdir.

## Tahlisiye İdaresinde

Tahlisiye İdaresi mühim miktarda tahlisiye fişegi satınalmıya karar vermiştir. Muhtelif renkler neşreden bu fişekler kaza vukuunda büyük işlere yaramaktadır.

## Günün Tarihi

## Mekteplere Meccanî Talebe Alınıyor

Bu sene Muallim Mekteplerinin yalnız dördüncü ve beşinci sınıflarına müsabaka ile talebe alınacaktır.

Müsabakalar 3 Eylülde muallim Mekteplerinde, muallim Mektebi bulunmıyan vilâyetlerde maarif idarelerinde veya ortamekteplerde bir kamus huzurunda tahrihi olarak yapılacaktır. Muallim mekteplerine girmek isteyenlerin bu makamlara müracaat etmeleri lâzımdır.

Muallim mektebine girmek şartları şunlardır: Türkiye Cumhuriyeti vatandaşlığı olmak, yaş 15 ten küçük 19 dan büyük olmamak, ortamektep mezunu veya lise 10 uncu sınıf talebesinden olmak.

Uzvi kusurları bulunmamak (pepeme, kekuseler, kör, sağır, şaş, topal, çolak ve kambur olmamak), Trahom, verem gibi sarı ve müzmin hastalıklardan salim olmak, Tahsil vesikası, hüviyet cüzdanı ve çiçek aşısı vesikası ibraz etmek.

Her muallim mektebi için bir mntaka tesbit olunmuştur. Muallim mekteplerine ancak kendi mntakalarından talebe alınacaktır.

Bu sene lise ve ortamekteplere de leylî meccanî talebe alınacak, müsabaka imtihanları 3 Eylülde yapılacaktır. Taliplerin pazar ve salı günleri dokuzdan bire kadar müracaat etmeleri lâzımdır. Mektebe kız talebe de alınmaktadır.

## Küçük Sıhhat Mektebinde

Şehrimizdeki Küçük Sıhhat Mektebine talebe kayıt ve kabul muamelesi başlamıştır. Taliplerin pazar ve salı günleri dokuzdan bire kadar müracaat etmeleri lâzımdır. Mektebe kız talebe de alınmaktadır.

## Yine Şeker

## Fiat Meselesinde Beslenen Ümitler Boşa Çıktı

Şeker, kahve, çay üzerindeki tahdit usulünün kaldırılmasından sonra fiatların ucuzlayacağı tahmin edilmesine rağmen bilhassa şeker ve kahve fiati beklendiği derecede düşmemiştir. Tahdit ten evvel otuz yedi liraya satılan kesme şekerler bugün otuz dokuz liraya satılmaktadır. Yüz beş kuruşa satılan kahve ise eylevm yüz otuz iki kuruştan muamele görmektedir.

Öğrendiğimize göre, ellerinde istok şeker olan bir kısım tacirler piyasadaki şekerleri toplamaya başlamışlardır. Şeker fiyatının gayri tabii şekilde bir miktar artırılması yolunda bazı hareketler hissedilmektedir.

Ticaret Müdüriyeti evvelki gün yüz altmış kuruşa kahve satan bir taciri mehkemeğe vermiştir.

## Kış Bastırmadan Evvel

Haber aldığımız göre Belediye, tamire ziyadesile muhtaç yolların tamirini kış gelmeden evvel ikmal ettirmeye karar vermiştir.

## Son Postanın Resimli Hikâyesi:

## Pazar Ola Hasan Bey Diyor Ki:



1 : Hasan Bey — Gazeteler neler yazıyor yine komusu?



2 — Son günlerde cinayetler sıklıkla sıklıkla.



3 — İhtiyar bir kayın baba damadını öldürmüş.



4 — Şerir herifler bir kadını eli varından vurmuşlar.



5 : Hasan Bey — Bunları



**Hergün**

Münderecatımızın çokluğundan dercedilememiştir

**Keriman Hanım****Dünya Güzeli Şehrimize Avdet Ediyor**

Dünya güzellik müsabakasına iştirak etmiş olan güzeller memleketlerine dönmeğe başlamışlardır. Keriman Halis Hanımın da bugün Paristen şehrimize hareket etmiş olması muhtemeldir.

Kıraliçe bir hafta sonra şehrimizde bulunacaktır. Evvelki gün Paris Türk sefarethanesinde Keriman Hanım şerefine bir ziyafet verildikten sonra Kıraliçe otelinde bir veda müsameresi yapılmıştır.

**Izmirde Bir Hırsızlık**

Izmir (Hususi) — Dün gece, Bostanlarda Müddeiumuml muavini Kemal Beyin evine iki hırsız girmiş, elbise ve eşya sirket etmiştir.

**Dahiliye Vekili Erzurumda**

Erzurum, 19 (A.A.) — Dahiliye Vekili Şükrü Kaya Bey Bayburttan şehrimize gelmiştir.

**Almanyada****İşsizliğe Çare Bulmak İçin Uğraşılıyor**

Berlin 19 (A.A.) — Almanya hükümeti ile Reishbank arasında işsizliğe karşı koymak için itti-haz edilecek tedbirlerin mali cihetini temin hususunda muvakat bir tesviye sureti hasıl olmuştur.

Almanya, 500 milyon mark istiyordu. Fakat Reishbank'ın teklif etmekte olduğu 355 milyonu kabul edecektir.

**Garsonlar Müşteriyi Yaraladılar**

Dün gece, Taksimdeki Panorama bahçesinde feci bir hâdise olmuş, birkaç garson, Kadri isminde birini muhtelif yerlerinden tehlikeli surette yaralamışlardır.

Hâdise şöyle olmuştur: Tütün gümrüğünde karpuzcu Kadri arkadaşlarından kasap Abdullah manav Dursun, Ahmet ile birlikte bahçede içmişler. Çıkarırken kazaan bahçenin bazı çiçeklerini ezmişler, bazılarını da koparmışlardır. Bunun üzerine kavga başlamış, bahçenin sahibi Kostaki, şefgarson Yorgi ve diğer beş garson Abdullah, Dursun ve Ahmede çattıkları gibi Kadriyi de yaralamışlardır.

Kadri ifade veremeyecek bir halde hastahaneye kaldırılmıştır.

**Fikretin Mezarında**

Şair Tevfik Fikretin ölümünün 17 inci yıldönümü münasebetile dün, Eyüpteki kabrinde bir ihtifal yapılmıştır. İhtifale, Eyüp Halk Fırkası, Ocak, Nahiy heyetleri, Darülfünun talebesinden bir grup, polis, halk iştirak etmiştir. Florinalı Nâzım B. ve kızı Aliye Meliha H. birer şiir okumuşlardır.

**Mütehasıslar Eskişehirde**

Ankara 19 — Sovyet mütehasıslar heyeti bu akşamki trenle Eskişehire hareket etmiştir. Heyet istasyonda İktisat Vekâleti namına teşyi edilmiştir.

**Son Postanın Resimli Makalesi**

■ Gösteriş ■



1 — Bazı insanlar işten ziyade gösterişe heveslidirler.

2 — Bunlar cemiyet içinde "tu-feylli," ismini alan faydasız şarlatanlardır.

3 — Faydalı bir cemiyet adamı, nümayişten çekinir, fakat kendi köşesinde daima yaratıcı işler görür.

**SON TELGRAF HABERLERİ****Denizde Korkunç Bir Macera****İki Alman Gazetecisi Ölümünden Kurtularak Sahillerimize İltica Etti**

Izmir, 20 (Hususi) — Evvelki sabah (Yeni Fuça) da memnu mintaka dahilinde Mis Hiltrude ve Mösyö Gruder isminde iki Alman yakalanmış, İzmir Müddeiumumiliğine getirilmiştir.

Misl Hiltrude ve M. Gruder iki gazetecidir. Gazeteeri namına küçük bir kotra ile tetkik seyahatine çıkan bu iki gazeteci Foça açıklarında tehlikeli bir macera geçirmişlerdir. M. Gruder bu macerayı şöyle anlatmaktadır:

" — Türk kara sularına girdiğimiz zaman denizde müthiş bir fırtına hüküm sürüyordu. Foça açıklarında deniz kotramızı tehdit etmeğe başlamıştı. Hiltrude yolumuza devam etmemizi istiyordu. Ben bunun imkân haricinde olduğunu görerek karaya çıkmak üzere kotranın yolunu değiştirdim. "Kotra korkunç dalgaların tesirile bir türlü ka-

raya yansıyordu. Sahil kısmında görünürde ufak bir ışık bile yoktu. Ölümle karşı karşıya idik. Nihayet sabahın ilk ışıkları ile deniz biraz durulur gibi oldu. Sağsalım karaya çıktık.

Meğer karaya bastığımız yer memnu mintaka imiş. Çok halsiz ve mecalsizdik. Jandarmalar bizi birer merkep üzerine bindirdiler. Bu garip mahlûklar çok hırçın huylu idi. Daha dört beş metre gitmeden bizi yere attılar.

Vücudumuz yaralanmıştı. Bunun üzerine bir kağıt arabası üzerinde Foça merkezine oradan otomobile İzmir geldik.

Bizi getiren jandarmalar çok iyi kalpli, misafirperver adamlardı. Bize yolda çok iyi muamele ettiler. Bir gazeteci için bundan enfes macera bulunmaz. "

**Halepte Açlık Nümayişleri****25 Bin Amele "Açız, Ekmek İsteriz!," Diye Feryat Ediyor**

Halep (Hususi) — Halepte vaziyet bugünlerde son derece karışık bir şekil almıştır. Yirmi beş bin ipek mensucat ameleli sokalara dökülerek:

" — Açız! Ekmek isteriz! Çocuklarımız ekmeğe diyor, ağlıyor, karnımızı doyurunuz! "

Vaveylâsile önelerine gelen dükkânları yağma etmeye başlamışlardır.

Bu münasebetle bütün dükkânlar kapanmış, ahali ise birer köşeye sinmiştir.

Sokaklar, polis, jandarma ve Fransız askerlerle doludur. Buna rağmen, bir sel halinde

akan amele hareketlerini durdurmak mümkün olmamaktadır.

Vaziyetin vahametini gören Halep müsteşarı Savaster derhal telefonla âli komserlikten talimat istemeğe mecbur kalmıştır.

Aynı zamanda, vaziyete bir çare düşünmek maksadile Halep Valisi, ticaret odası erkânile Halep eşrafını toplayarak fevkalâde bir komisyon teşkil etmiş ve mensucat fabrikaları mümessillerinin de iştirakile yapılan içtimada bu feci vaziyete bir çare bulunması hakkında müzakereler yapılmıştır.

Müzakere neticesinde; Japon

ipek mensucatına karşı sıkı bir himaye usulünün tatbiki ve gümrük resminin artırılması tekkarrür etmiş ve bu temenni telefonla Beruttaki fevkalâde komiser arzedilmiştir.

Alman bütün ihtiyat ve inzibat tedbirlerine rağmen vaziyet tehlike ve vahametini muhafaza etmektedir.

Çünkü bu galeyanı fırsat bilen komünistler kargaşalıktan bilistifade derhâl aç amele arasında ihtilâlcuyane beyannameler dağıtmağa ve halkı isyana teşvik etmeğe kalkmışlardır.

Yapılan takibat üzerine bu komünistlerden sekizi yakalanarak hapishaneye atılmıştır.

**Başvekil Paşa**

Ankara, 20 (Hususi) — Başvekil İsmet Paşa bu sabah şehrimize muvasalat etti, istasyonunda meb'uslar, vekiller ve halk tarafından karşılandı. Vekiller heyeti hafta içinde içtima ederek mühim kararlar verecektir.

**Muğlada Bir Yangın Faciası**

Muğla, 19 (A.A.) — Dün gece saat birde Saburhane mevkiinde bir yangın çıkmış ve iki buçuk saat devam etmiştir. Hükümetçe alınan tedbirler ve itfa-

**Izmirde Bir Cinayet**

Izmir (Hususi) — Karaburunun Ambar Seki köyünden Ali oğlu Murat, Ahmet oğlu Mustafa namındaki arkadaşını mavzer kurşunu ile öldürmüş; yakalanarak adliyeye verilmiştir.

iyenin mesaisi sayesinde büyük bir tehlikenin önü alınmıştır.

**İSTER İNAN, İSTER İNANMA!**

Dün büyük şair Fikretin ölüm yıldönümü idi. Bu münasebetle Fikretin Eyüpteki ebedi istirahatgâkında mütevazı bir ihtifal yapıldı. Bundan bahseden bir sabah refikimiz, bu yazının başlığına şu cümleyi koymuş: "Büyük şairin mezarı bakımsızlıktan harap

olup gidecek.."

Filhakika Fikretin mezarı da Rubabı gibi kırık dökük bir hale gelmiştir. Bu manzarayı gördükten sonra, bizim hâlâ büyüklerimiz hatıralarına karşı alâka duyduğumuza,

**İSTER İNAN, İSTER İNANMA!****Sözün Kısası**

Yirmi Beş Sene Evvel  
Yirmi Beş Sene Sonra...

A. E.

Ak sakallı bir şeyh efendi 25 sene evvel istikbali keşfe çalışmış, o zaman yazdığı bir risalede üç satır gözüne çarptı:

— "Bu sene içinde, büyük devletlerden ikisi arasında muharebe çıkacak, diğer devletlere sirayet edecek ve bütün dünya kan ve ateş içinde kalacaktır. Fakat fırtına geçtiği zaman ahlak düşkünlüğü unutulacak, para hırsı unutulacak, tango unutulacak ve küllerin altında temiz ve yepyeni bir beşeriyet çıkacaktır." demiş.

★

Kitabın tarihine baktım:

— Şeyh efendi kehanetinin ilk kısmında yalnız altı sene aldandırmıştır. Filhakika muharebe çıkmıştır, fakat biraz geç çıkmıştır. Anlaşılan şeyh efendi yıldızlara bakarak yaptığı hesapta şaşırması olacak! Fakat kehanetinin ikinci kısmına gelince burada toptan iflâs ettiğini söylemekte mahzur yoktur, zannederim.

Filvaki muharebe bittiği zaman kan ve ateş yığınlarının altından yepyeni bir beşeriyet çıkmıştır, fakat bu beşeriyet tertemiz değildir!

★

Şeyh efendi el'an hayatta mıdır, bilmiyorum. Bu takdirde kendisini görerek:

— Şikâyet ettiğiniz tango ile vücudu vücuda yapıştıran yeni danslar arasında elbette bir mukayese yapmışsınızdır, demek isterdim.

Maamafih benim en çok arzu ettiğim nokta:

— İnsanların yazın çıplak çıplak gezmeleri, aile hayatını bırakarak serazat yaşamaları, çocukları da cemiyete terketmeleri icap edeceği hakkındaki iddialara ne buyurulacağını öğrenmektir.

★

Sözün kısası: Beşeriyet değişmiştir, fakat lehte olarak değil! Maamafih şikâyet etmiyelim. Bir yirmi beş sene sonra daha neler olacağını henüz bilmiyoruz.

**Kömürcülük****Ticaret Odasındaki Komisyon Tetkikat Yapacak**

Maden kömürlerimizin revacını temin maksadile Ticaret Odasındaki İhtisas Komisyonu salı günü bir toplantı yapacaktır.

Bu toplantıda kömürcülükte daha asri vasıtaların istimâlile maliyet fiatının düşürülmesi, boşaltma ve yüklemeye mevcut müşkülâtın kaldırılması, barut, fitil, dinamit gibi inhisara tâbi maddelerin kolay ve ucuz bir surette temini hakkında görüşülecektir.

**Bartında Bir Facia**

Bartında Kışlaönü köyünde feci bir hâdise olmuştur. Hurşit isminde bir köylü civar ormandan odun kesiyormuş. Bu sırada kestiği büyük bir gürgen ağacı Hurşidin üstüne devrilmiş ve zavallı köylü ağacın altında ezilerek ölmüştür.



## Memleket Manzaraları

Sivasta  
Kaplıcalar

Sivas (Hususi) — Geçen mektubumda yazdığım gibi Sivasta iki kaplıcaya maliktir. Bunlardan bir tanesi sıcak kaplıcadır.

Samsun treni kaplıcının pek yakınından geçmektedir. İşletme dairesi halkı kaplıcaya biran evvel ulaştırmak ve daha ziyade istifade husulünü temin etmek için haftada üç defa sefer icrasına çalışmıştır.

Tren her kerşembe gidip gelecektir. Cuma günleride sabahleyin erkenden gidip akşam üzeri gelecektir. Cumartesi sabahlı yalnız oradan Sivasta gelmesi temin edilmiştir. Tarifeye gelince, bu da çok ucuz bir surette tesbit edilmiştir. Halk bundan çok memnun olmuştur.

Birinci mevki 50, İkinci 35, üçüncü mevki 25 kuruştur.

Cuma günü sabahleyin buradan Çermiğe giden trende yer bulmak çok müşkül olmaktadır. Akşam seferinde ise kalabalık daha fazladır.

Bu seyahatler Sivastılara çok neşeli seyahatler temin ediyor. Cuma günü Çermiğe gidenlerin adedi 200 kadar tahmin ediliyor. Böyle bir akın şimdiye kadar görülmemiştir.

## Halk Evi Faaliyeti

Bu hafta Halk Evinin iki çubesi daha faaliyet sahasına atılmıştır. Bunlardan biri kütüphane ve neşriyat, diğeri halk dershaneleri şubesidir. Bunların idare heyetleri seçilmiştir. Neşriyat ve kütüphane şubesi Sivasta bulunan eski yazma kitapları toplayıp tasnif edecektir.

Halk dershaneleri şubesi de her mahlede birer yuva kurmağa çalışacaktır. Bu sene için Sivasta sekiz tane okuma yuvası tesis edilecektir. Halk Evi için ayrılan inşaat müfettişlik binası, yolda tahliye edilecektir. Bütün şubeler orada daha geniş bir saha etrafında çalışmağa başlayacaklardır.

## At Yarışları

16 Eylülde sonbahar at yarışlarına başlanacaktır. Bu sene yarışların daha heyecanlı olması hususunda şimdiden tertibat alınmaktadır. Yarışlara uzak ve yakın birçok kasabalardan iştirak edilecektir. — N. N.

## Malatyada

## Jandarmanın Elinden Kaçan Üç Şerir Yakalandı

Malatya (Hususi) — İsmet Şişli mahallesinin Mollakasım mahallesinden Abdullah oğlu Ömer, Hacı Mehmet ve diğeri bir Mehmet mahiyede bir kadına tecavüz etmek için tertibat almışlar, geceleyin kadını evine girmişlerdir. Fakat kadın feryat edince jandarmalar yetişmiş, hepsini yakalamışlardır.

Ancak maznunlar jandarma dairesinden kaçtıkları için takiplerine çıkılmıştır. Takip esnasında Ömer vurulmuş ve nakledildiği hastanede ölmüştür. Diğer maznunlar da diri olarak yakalanmıştır.

## Kayseride Bayram Hazırlığı

Kayseri, 18 (A. A.) — 30 Ağustos bayramının tes'idi için hazırlıklara başlanmıştır. Aynı günde Bnarbaşı kazasının almış olduğu tayyarenin isim konma merasimi de yapılacaktır.

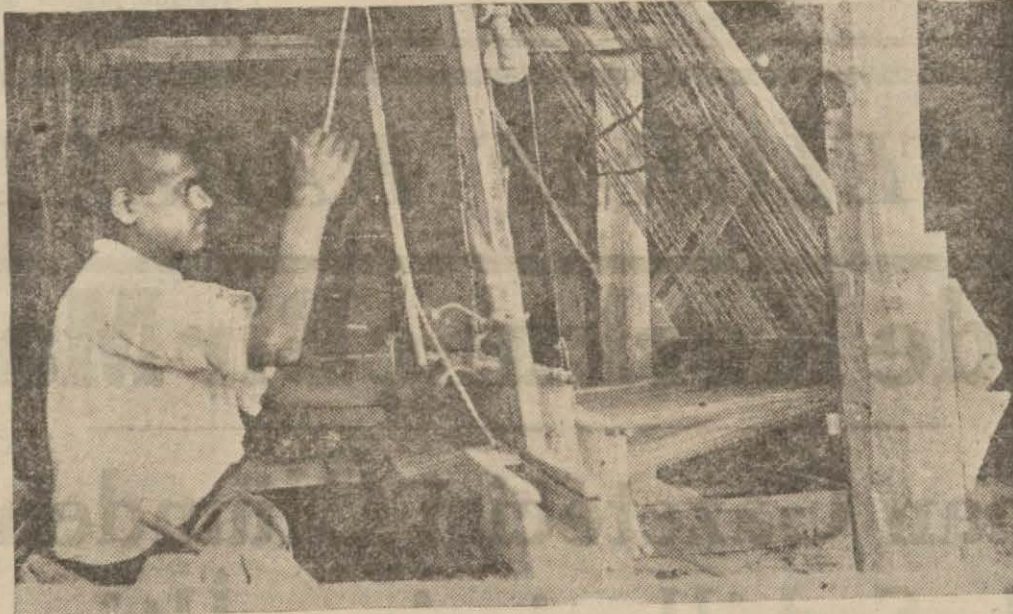
## MEMLEKET HABERLERİ

## Tezgâhlar İşe Başladı

## Çankırıda Dokuma Tezgâhlarında Müttemadiyen Kumaş İmal Ediliyor

Çankırı (Hususi) — Bu havalede yerli mallarına karşı gösterilen rağbetin derecesi gittikçe artmaktadır. Geçenlerde Ziraat Bankası tarafından buraya getirilen elbiselik Adana kumaşları hemen herkes tarafından beğenildi ve elbiseler diktirildi. Şimdi birçok kimselerin arkasında bu yazlık kumaşlardan yapılmış elbiseler vardır. Bu kumaşların metrosu altmış kuruşa veriliyor ve terzi parasile birlikte mükemmel bir yazlık elbise yedi liraya temin ediliyor. Bu ucuzluk hepimizi memnun bırakmıştır.

Fakat şurasını da açıkça yazayım ki eğer bu kumaşları "Tasarruf Cemiyeti," getirip reklâm yapsaydı istifade derecesi daha umumî ve şumullü olurdu. Ne



Çankırıda bir dokuma tezgâhi

ise ben burada Ziraat Bankasının şu hareketinin bizim Çankırı sanayiine yaptığı müsbet tesirden bahsetmeden geçemeyeceğim. Yerli kumaşlara gösterilen rağbetten cesaret alan Çankırı dokumacıları derhal tezgâhlarına ipliklerini gerekerek geniş miyasta dokuma faaliyetine giriştiler. Tezgâhlar çok iptidai olmakla beraber çıkarılan işler fabrika kumaşları kadar mü-

kemmeldir.

Dokumacılarımız kendilerine lazım olan iplikleri Adanadan getiriyorlar. Fiat itibarile de burada dokunan kumaşlar Adanadan getirilen kumaşlardan daha ucuzdur. Adana kumaşlarının metresi altmış kuruşa satıldığı halde bizimkiler elli kuruşa tedarik ediliyor. Bu vaziyet karşı-

sında Çankırımızın iktisadi vaziyetinde görülen bu yeni faaliyet çok mühimdir.

Eğer san'atkarlarımız teşvik edilecek olursa iktisadi sahada kendilerinden daha geniş miyasta hizmet beklemek mümkün olacaktır. Ticaret Odası Milli İktisat Cemiyetinin bu sahada faydalı hizmetlere girişeceğini ümit ediyor ve bekliyoruz.

Kemal Kadri

Kaybolan  
Çocuk  
Bulununca...

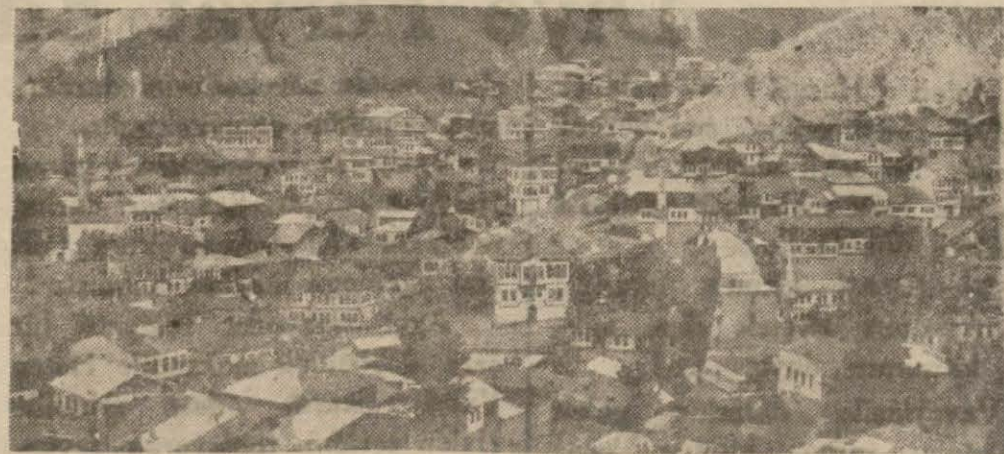
Adana (Hususi) — Kuranşa köyünden yedi yaşında Yakup isminde bir çocuk ana ve babasından gizli olarak, kum getiren arabacılarla denize kadar gitmiş ve orada sahilde uyuya kalmıştır. Arabacılar, Yakubu aramışlarsa da bulamamışlardır. Bunun üzerine Yakubun öldüğünü anne ve babasına bildirmişlerdir.

Ana ve baba yedi gün ağladuktan sonra çocuğun cesedini bulmak emelile deniz sahiline kadar gitmişlerdir. Yolda vak'ayı jandarmalara anlatmışlar, jandarmalar da deniz sahilinde bir çocuk bulduklarını söylemişlerdir. Ana ve baba jandarma karakolunda çocuklarını görür görmez sevincinden hönğür hönğür ağlamışlardır.

Uşakta  
Bağcılık

Uşak — Memleketimizde bağcılık hevesleri gittikçe artmaktadır. Bugünlerde herkes bağlara çekilmiş, kır eğlenceleriyle meşgul olmaktadır. Şehir dahili bu sebepten nispeten ıssızdır.

Memleketimizde yetişen üzüm-ler mntakamızı idare edebilecek bir yekûn tuftmaktadır. Mevsimin müsait olmasına rağmen fazla yağmur yağdığından kavun ve karpuz mahsulümüz ufak kalmıştır. Kır eğlencelerini seven halk şimdi iki direkli kulübeler yapıp bostanlarda çok şen hayat sürüyorlar. — Ş. Kaya

Beypazarında Ucuzluk  
Buz Gibi Etin Okkası 17  
Buçuk Kuruşa Satılıyor

Beypazarının umumî manzarası

Beypazarı (Hususi) — Bu sene memleketin hemen her tarafında misli görülmemiş bir ucuzluk hüküm sürmektedir. "Son Posta," mızın memleket haberleri sayfasında birçok kasabalarımıza ait gıda maddeleri fiyatlarını sık sık okuyoruz. Fakat size derhal haber vereyim ki bu sene ucuzluk hususunda bizim Beypazarı müthiş bir rekor tesis etmiştir. Bugün burada hayat hayli ucuzlamıştır. Bu vaziyetin birçok sebepleri vardır. Ben burada şimdiki halde yalnız fiyatları yazmakla iktifa edeceğim. Şimdiki halde kasabamızda en güzel ve iri elmanın okkası üç kuruş, armut beş, erik üç, domatesin okkası dört kuruştur. On tane patlıcan beş, taze fasulyenin okkasıda üç kuruştur. Ete gelince, ucuzluk hususunda asıl rekor ettedir. Çünkü mükemmel ve buz gibi etin okkası on yedi buçuk kuruştur.

Burada çoktanberi yağmur bekliyorduk. Nihayet birkaç gün evvel yağın bir yağmur yüzümüzü güldürdü ve susuzluk sıkıntısı çeken çiftçileri sevindirdi. Fakat yağmur ile birlikte civar köylerden bazılarında dolu düştüğü için bir miktar zarar hâsıl oldu. Harmanlardan bazıları kaldırılmıştır. Buğdayın kilosu 3 - 4, arpanın 2,5 - 3, sade unun okkası da 4-6 kuruştur. — K. Z.

## Yağ İstihsalâtı

Muğla, 18 (A. A.) — Bu sene vilâyet dahilinde 60 bin okka Şigala yağı istihsal edileceği tahmin olunmaktadır. Bu yağ doğrudan doğruya Radosa ihraç edilmektedir. Fiatler 50 ile 55 kuruştur. Geçen sene pek az istihsal edilen bu yağ umumî harpten evvel 300 bin okka elde edilirdi.

## Adanada Mektepler

Adana, (Hususi) — Orta ve İlmekteplerin eylülün on yedisinde açılması takarrür etmiştir.

## Ankara Mektupları

Bahçeler  
İçersinde  
Bir Şehir

Ankara, (Hususi) — Yeni hükümet merkezini en iyi bir surette gösteren, onun bütün hususiyetlerini nefsinde cemedan yer, Yenişehirdir.

Birkaç sene evvel vahşi bir toprak yığımindan ibaret olan bu saha bugün Türkiye'nin en mükemmel, en asri, ve en güzel bir şehri olmuştur.

Türkiye'nin hiçbir tarafında bu kadar nefis ve mükemmel bir yer yoktur diye ortaya bir iddia atarsam yanılmamış olurum.

Bilhassa caddelerin çok geniş birbirine amut ve muvazi oluşu, bütün evlerin bahçe ortasında bulunuşu ve binaların hepsinin zarif ve yeni bir tarzda yapıldığı Yenişehirin hususiyetlerinin başında gelir...

Ankaralıları tabiate karşı açtıkları mücadelede cidden muvaffak olmuşlardır. Daha birkaç sene evvel yabancı otların bile yaşayamadığı bu sahada Ankaralıları müttemadi mücadeleleri sayesinde en nadide çiçekleri ve en nazlı ağaçları yaşatmak imkânını bulmuşlardır. Bugün Yenişehir, yeşillikler, çiçekler ve güller ortasındaki şirin evlerle tam bir sayfiye şehri manzarasını almıştır.

Bütün sokaklar akasyelerin gölgeleriyle serinlemiş, bütün bahçeler çamların ve diğer ağaçların kuytuluklarıyla süslenmiştir. Birkaç sene içinde Ankarada yetiştilen namütenahi ağaç muhakkak surette Ankaranın iklimini değiştirmiştir. Bugün on sene evvelki yakıcı ve kavurucu sıcaklardan eser kalmamıştır.

Bilhassa beş on sene sonrakı Yenişehirin vaziyetini şöyle bir tasavvur etmek bile insanı bugünkü Ankarada rahat ve saadet içinde yaşatmaya kâfidir. On sene sonrakı Yenişehir, dünyanın sayılı güzel şehirlerinden biri olacaktır.

Her halde o vakite kadar Yenişehirin bugün bir çamur olan yaya kaldırımları yapılacak, evlerinin lâğım tertibatı tanzim edilecek, boş arsalar evlerle dolacak, ağaçlar iyiden iyiye büyüyecek ve yakıcı güneşten eser kalmıyacaktır. — Sabah

## Boluda

Bu Sene Buğday Mahsulü  
Biraz Eksiktir

Bolu (Hususi) — Birkaç gündemberi rençperler tarlalarında buğdaylarını sürmeye başlamışlardır. Yağın yağmurların biçilen tarlalarla bostanlara çok faydası dokunmuştur.

Bütün Bolu havalisinde bu sene bostan mahsulâtı çok boldur. Bu sene yağmurlar vaktinde yağmadığından ekinlerin boyları kısa kalmış ve başakların içi fazla dolgun olmamıştır. Buğday diğer senelere nazaran azdır. — M. H.

## Bir Nakız Kararı

Malatya (Hususi) — Tahir mahiyesi müdürü iken Gelincik mahiyesine nakledildiği sırada kaçak rakı içerken yakalanan ve İhtisat Mahkemesinde on beş ay hapse mahkûm edilen Nahiye Müdürü Zeki Ef. ile tahsildar Hakkı Ef. hakkındaki evrakı Temyiz Mahkemesi nakzetmiştir.



## Siyaset Âlemi

Garp Sermaye-  
darlarının Yeni  
Bir Manevrası

Birkaç zamandanberi, ağır sanayi ve sermaye sahibi devletlerin konuşmasında bir değişiklik hissolunuyor. Çoktanberi işitmiye alışmadığımız bu konuşmada, bir yumşaklık vardır. Âdeta, dünyanın bugünkü sıkıntısından onları mes'ul tutan ve yapılan hataların düzelmesini isteyecek kadar ileri giden tatlı bir yumşaklık. Bu devletlerin fikirlerini neşreden bir kısım iktisatçılar ve siyaset adamları diyorlar ki:

"Bugün çekilen sıkıntının büyük mes'uliyeti, harbi kazanan devletlere aittir.

Bunlar, 1919 ve 1920 senelerinde mağlûp devletlere kabul ettirmeye muvaffak oldukları şartlarla bugünkü sıkıntının esasını hazırladılar.

Böyle ağır bir yük altında kalan milletler ise, iktisadi tahakküme karşı gümrük maniaları yükseltmekle mukabele ettiler. Dahilen de yeni yeni sanayi tesis etmiye koyuldular. Bunun neticesi şu oldu ki, büyük devletler iptidai maddeleri kolay tedarik edemez hale geldiler.

Aynı zamanda bu iptidai maddelerle vücuda getirdikleri mamul eşya için piyasa bulamıyorlar. Bu vaziyet herkesi üzüyor. Biz şöyle bir hal çaresi tavsiye ederiz:

Küçük devletler sanayi tesisinden vazgeçsinler, büyük devletler de onlara kredi açarak zorluklarını gidersinler. Dünya da bu suretle eski sükunetli vaziyetine avdet etsin!

★

Bugünkü vaziyet, Garp sermayedarını en çok telaşlandıran bir dönüm noktasıdır. Yukarıya kaydetmiş değişen lisandan da anlaşılıyor ki, küçük devletler kendilerini kurtaracak doğru yola asıl şimdi girmişlerdir.

Garp kapitalizminin duyduğu endişe, yakın bir atide fabrikalarını besleyen bu piyasaları kaybetmek korkusudur ve bu vaziyet er geç tahakkük edecektir.

Bu hal, belki dünyanın faaliyetini bugünkü şekilde temin eden kaideleri altüst edecektir. Fakat zararlı çıkacak başkaları olacağına göre tutulan yoldan dönmek asıl alâkadarların hayati menfaatleri iktisadidir.

Süreyya

İspanyada  
Şedit Kararlar  
Veriliyor

Madrid, 19 (A.A.) — Meb'usan Meclisi, mutlakiyet taraftarı fesat hareketinde methaldar şahsiyetlere ait ziraî araziye hükümet tarafından vaziyet edilmesini derpiş eyliyen kanun lâ-yihasını heyecanla müzakere etmiştir.

Mezkûr lâ-yihanın büyük bir ekseriyetle kabul edileceği tahmin olunuyor.

## HARİCİ TELGRAFLAR

## İngilterenin Politikası

## Bir Hint Murahhası, İngiltere Hükümetini Haysiyetsizlikle İtham Ediyor

Londra, 19 — (A. A.) — Röyter Ajansından: Hint Teşri Meclisi sabık reisi ve Hint kongresi millî fırkası lideri olup halihazırda İngilterede bulunan Vallahai Patel, büyük Britanya hükümetinin Hint cemaatleri hakkındaki kararını şiddetle tenkit ederek demiştir ki:

Hükümetin bu vesikası haysiyetsizce yapılmış bir vesikadır. Büyük Britanya hükümeti bu suretle mümkün olabileceği kadar uzun bir zaman için Hindistan üzerindeki hüküm ve nüfuzunu laübaliyane bir tarzda devam ettirmek arzusunda bulunmakta ve böylelikle Hint cemaat ve sınıflarını birbirlerine muhalif vaziyete getirerek yekdiğerlerinden tamamen ayrı birer kütle haline ifrağ ve tebdil eylemeği istihdaf etmektedir.

## Amerika

Ve İngiltere  
Arasında

Baltimore 19 — (A. A.) — Baltimore Sune gazetesinin Vasingtondaki muhabiri mahsus Cemahiri Müttehidinin bahri tenzilâtı münakaşa etmek üzere Eylül ayında murahhaslarını Londraya göndereceğini fakat bu heyetin Büyük Britanyadan Cemahiri Müttehidinin Mançurideki vaziyetine ait teminat almaksızın en küçük bir sandalın bile terk ve tenziline muvafakat etmemek hususunda emir almış olduğunu yazıyor.

Molisonun  
Dedikodulu  
Seyahati

Londra 19 (A.A.) — Tayyareci Molison, hareketi esnasında şimdiye kadar hafif tayyareler tarafından kaldırılmayan nisbette büyük bir benzin hamulesi götürmüştür.

Benzinle pilotun sikletleri 1438 İngiliz libresidir. Hava rasadati New-York Saint Jean de Terrenewe'den mükemmel olarak işar edilmektedir.



Hindistana yeni bir teşkilâtı esasie bahsetmek için, geçen sene Londrada Yuvarlak Masa Konferansı toplanmıştı. Fakat Hindistanı teşkil eden muhtelif devletlerin ayrık ve yekdiğerine zıt taleplerini tevhit etmek mümkün olmadığından konferans bir sene sonra toplanmak üzere dağılmıştı. Bu müddet zarfında bir İngiliz heyeti, Hindistanı dolaşarak muhtelif unsurların arzularını tesbit etti. Heyet raporunu Mister Mak Donald'a takdim etmiştir. Şimdi ikinci Yuvarlak Masa Konferansı yakında başlayacaktır. Resmimiz birinci Yuvarlak Masa Konferansından bir içtimai göstermektedir.

## Almanya Doymuyor!

Tan Gazetesi, Fransanın Daima  
Dikkatli Davrandığını Yazıyor

Paris 29 (A.A.) — Tan gazetesi Fransanın harptenberi âlicanabane bir tarzda muvafakat etmiş olduğu fedakârikları ve Almanyanın doymak bilmez metalibatını hatırlatarak bu vaziyetin

Fransa için kendi emnü selâmeti ve sulhün muhafazası ile devamlı bir sulhün âtisini tehlikeden vikaye maksadile daha müteyakkız ihtiyat tedbirlerinin ziyadeleştirilmesi için yeni sebepler teşkil etmekte olduğunu yazıyor.

Amerikan  
Âyan  
Meclisinde

New-York (A.A.) — Sabık mesai nazırı, âyandan M. Davis ile diğeri 6 şahıs, muhtelif hayır cemiyellerinin muhtaç azasına yardım için lüzumlu mebalîği tedarik maksadile tertip edilen bir piyangoya ait olarak mevzu kanunları ihlâl etmiş olmakla itham edilmiştir.

## Londrada Sıcak Dalgası

Londra 18 — (A. A.) — Tekrar bir sıcak dalgası zuhûr etmiştir. Saat 14,30 da termometre gölgede 90 fahrenheit derecesini göstermekte idi.

— Korktun mu?  
— Hayır!  
— Korkacak bir sebep te yoktu:

Seri bir hareketle gömleğini sırtından çıkardı. El liğenin durduğu köşeye doğruldu. Ve orada, karanlıkta ayaklarını yere vurarak dedi ki:

— Yanmak budalalıktır, kim yanarsa kilise meydanında, bu kadar budala olduğu için, kamçılanmalıdır. Böyle yapılacak olursa artık yangın kalmaz.. Eh, git, yat artık.. Hâlâ burada ne duruyorsun?

Gittim; fakat bu gece bir türlü uyuyamadım. Henüz yatağa girmiştim ki, insan sesine benzemeyen, garip, korkunç bir haykırma beni dışarı çıkmaya mecbur etti. Mutfağa koştum.

Pr. Pikar  
Oruç  
Bozuyor

Roma, 16 (A.A.) — Profesör Pikarın balon sepeti, inmek üzere iken Cavallara tepesine çarpmıştı.

Yorgun görünen profesör seyahatini mükemmel geçtiğini ve balonun bütün cihazlarının şayın takdir bir surette işlemiş olduklarını söylemiştir. Mahalli hükümet erkânı profesörle arkadaşını selâmlamışlardır.

Balonun zarfı ve sepeti kamyonlarla Senzanoya taşınmıştır.

Orada, elinde bir kandil ile ortada büyük babam ayakta duruyor, mum elinde titriyordu.

Bir ayağı ile yeri kazıyor, durduğu yerde inliyordu.

— Valde! Yakof! Bu hâl nedir ki?..

Ocağın üstüne tırmandım ve ne nihayetdeki köşeye süründüm. Evin içinde, biraz evvel yangın esnasında olduğu gibi oradan oraya delice koşuşmalar oluyordu. Duvarlara, tavanlara uzun, gittikçe yükselen, ağır şikâyetler aksediyordu.

Büyük babam ve Yakof amca akılları başlarından gitmiş gibi sağa sola koşuyorlar, ninem onlara bağırıyor ve dışarı bir yere kovuyordu.

Grigori ağır ağaç kütüklerini sürükliyerek getirdi, ocağa attı. Bakraçlara su doldurdu. Mutfakta

## Gönül İşleri

Güzellik  
Görünüşte  
Değildir

"30 yaşlarında yüksek tahsil görmüş bir gencim. Yaşıma rağmen daha genç görünürüm. Bütün tanıdıklarım ve ahbablarım güzel ve gösterişli olduğumu söylerler. Fakat bütün bu zahırlı gösterişe rağmen bir müddet görüşenler sukutu hayale uğruyorlar. İlk yaptığım tesir devam etmiyor. Bu tesir neden kayboluyor? Neden ilk cazibenin verdiği tesiri idame edemiyorum?,"

Tünel R. R.

Bu gencin derdi bize mühim bir meseleyi mevzu bahsetmiye vesile veriyor.

Güzellik görünüşte değildir. Zahiri görünüş, renkli bir duvar ilânına benzer. İlk nazarda bizi kendisine çeker. Fakat içinde bizi alâkadar eden şeyi bulamazsak okumaya lüzum görmeden geçer gideriz.

Bazı insanlar da bu ilânlara benzerler. İnsanı ilk görüşte çeken bir cazibeye maliktirler. Fakat sonra yakından tanıyınca bizi tutan bir kuvvete sahip olduklarını anlar ve kaçarız.

Bu niçin böyle olur?  
Çünkü insanı teshir eden şey haricî güzellik değil, ruh güzelliğidir. Ruh güzelliği insanın şahsiyetini temin eder. Şahsiyet sahibi olan kimseler esrarengiz bir miknatis gibidirler. Samimiyetlerle, sözlerle, hareketlerle bizi kendilerine bağlarlar. Nekar çirkin insanlar vardır ki, güzel görünenlerden çok daha cazip ve güzeldirler.

İnsanın şahsiyeti, tahsilinden terbiyesinden, zekâsından tereküp eder. Bazı insanlar bu üç şartı da haiz oldukları halde, ürkek, utangaç, ve sıkılgandılar. Bunlar da karşılardakini alâkadar etmesini bilmezler. Alâka uyandırmak için, muhatabı alâkadar eden mevzuları bulmak lazımdır. Bilhassa muhatabınız kadınsa, her şeyden ziyade kendisile meşgul olunmasını ister. Bu sırrı öğrenirseniz, muhatabınız üzerindeki tesirinizi idame yolunu da keşfetmiş olursunuz.

HANIMTEYZE

## TAKVİM

## CUMARTESİ

31 Gün - 20 Ağustos - 932 hımr 107

Arabi

Rumi

16- Rebiülahar - 1351

7- Ağustos - 1341

Vakit	Exanî	vasatî	Vakit	Exanî	vasatî
Günış	0 11	5. 14	Akşam	12. —	19. 03
Öğle	5. 15	12. 18	Yatsı	1 40	20 44
İkinci	9. 03	15. 06	İmsak	8. 20	3 22

TEFRIKA NUMARASI: 42

## ÇOCUKLUĞUM

Meşhur Rus Edebi Maksim Gorkinin hayati romanı

Ninem güldü ve cevap vermek istedi. Fakat o alını kırıştırarak sözüne devam etti:

— Grigoriye artık yol vermeliyiz; herhalde bu sefer yine o dikkatsizlik etti.. İş görecektir kuvveti de kalmadı! Yukarıda merdivenin başında Yakof oturmuş ağlıyor.. Budala! Git, ona teselli edecek bir şeyler söyle valde!

Ninem yerinden doğruldu. Ellerinin parmaklarını iki yana

Türkçeye Çeviren: Muvaffak savurarak dışarı çıktı. Büyük babam yüzüme bakmaya lüzum görmeden sordu:

— Yangını gördün mü? Ta başından beri mi? Büyük anneni de gördün değil mi? İhtiyar ne kadındır.. Bu gece bak neler başardı.. Başını önüne iğdi ve kendinden geçmiş bir halde uzun müddet sustu. Sonra yerinden kalktı; içyağı kandilinin kömürleşmiş fitilini parmağıle temizledi ve bana tekrar sordu:

aşağı yukarı dolaşıyor ve başını bir döve gibi sallıyordu.

Ninem: "ocaktaki odunu ateşle canıml," diye emretti.

Grigori, ocağın üstünde çıra arıyordu. Bu aralık ayağımı yakaladı; heyecanla bağırıldı:

— Kim var orada? Poh.. Amma korktum hal Her tarafta sen.. Nerede ki lüzumun yoktur, orada bulunursun!..

— Ne oldu?

Diye sordum.

— Natalya teyze çocuk doğuruyor!

Diye kayıtsızca cevap verdi. Annemin kardeşimi doğururken böyle bağırmadığını hatırladım. Grigori bakraçları ateşe sürdü. Ocağın üstüne, yanıma geldi. Cebinden toprak bir pipo çıkardı ve bana gösterdi.

(Arkası var)



Bir İdare Ba

Kooperatif  
daresi

— 22 —

Madde 33 — İdare Meclisi ilk içtimada içlerinden birini reis ve diğer birini reis vekili intihap eder. İdare Meclisi reisi gerek müddei ve gerek müddei-aleyh sıfatıyla huzuru hâkimde şirket namına müdafada bulunur ve vekil tayin edebilir.

Madde 34 — Şirketi ancak, neşredilecek sirkülerler mucibince vaz'ı imzaya mezun kılınacak salâhiyetli kimselerin imzaları taahhüt altına alınabilir.

Madde 35 — İdare Meclisinin başlıca vazife ve salâhiyetleri şunlardır:

1 — Şirketin hüsni idaresile maksat ve gayelerinin tahakkukuna çalışmak; hesaplarının sıhhat ve intizamını temin etmek; her sene şirketin bilançosunu yapmak ve ticari, mali ve iktisadi vaziyeti hakkında rapor vermek;

2 — Umumi heyeti içtima davet ve kararlarını icra eylemek;

3 — Şirket memurlarını hüsnü intihap ve azil ve bunların vazife ve ücretlerini tesbit etmek;

4 — Şirketin idaresine müteallik dahili talimatnameleri ve imza salâhiyetine ait sirküleri vappmak;

5 — Şirket memurları ve muamelâtı hakkındaki şikâyetleri tetkik ve icabını derhal icra etmek;

6 — Piyasa temevvucatını takip ederek şirketin alış ve satış fiyatlarını daimi surette kontrol etmek;

7 — Murakiplerin vazifelerini tesbit, şirket ile hissedarlar arasındaki münasebeti idare etmek;

8 — Şirketin kanunî mükellefiyetlerini vakti zamanında ifa ettirmek;

9 — Memleketimizdeki kooperatiflerle münasebet tesisine ve aralarında müteakabil müzaheret teminine çalışmak;

10 — Şirkete ait mukaveleleri akit ve şirket namına vekil ve murahhas tayin etmek;

11 — Şirket için menfaat mülâhaza ettiği takdirde sulh olmak ve hakem tayin etmek;

12 — Şirketin maddî ve manevî faydalarını intaç edecek her türlü teşebbüs ve muameleleri yapmak.

Madde 36 — İdare Meclisi haiz olduğu salâhiyet ve iktidarı kısmen veya tamamen içlerinden bir veya birkaçına ve vazifeleri icraya taallük eden kısmını mes'ul mükeffel bir müdüre tevdi edebilir.

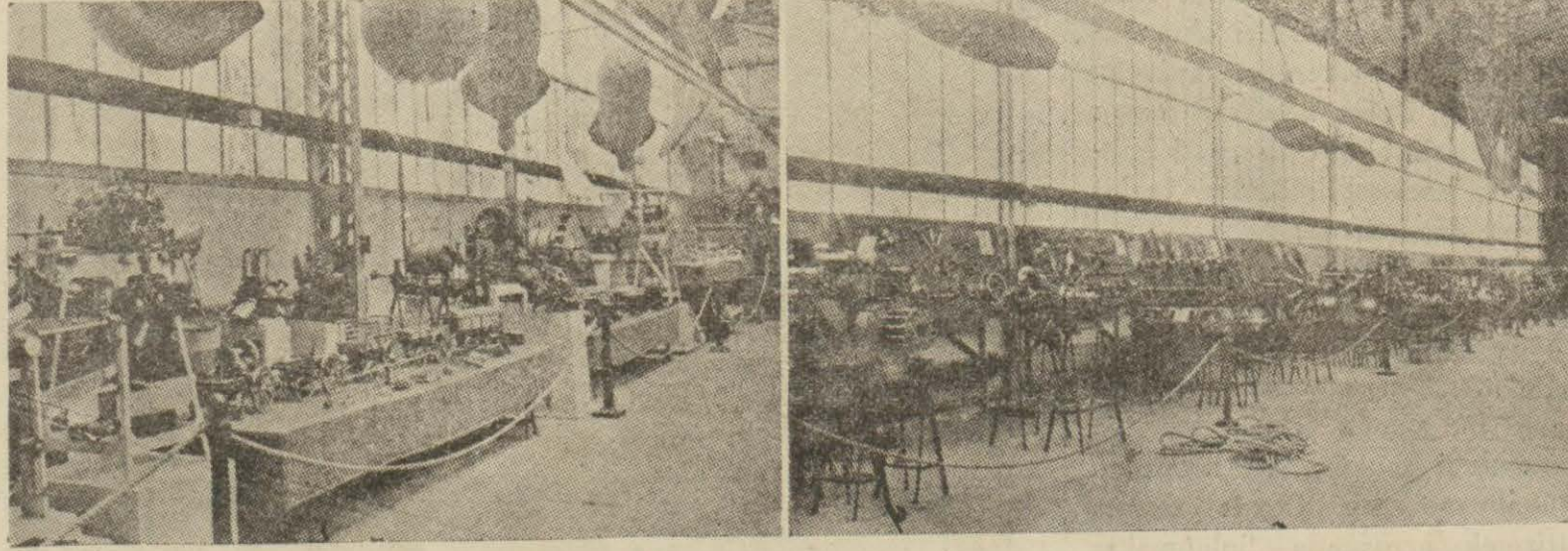
Madde 37 — İdare Meclisi en az on beş günde bir içtima eder.

Azanın yarısından bir fazlasının huzuru müzakereye kâfidir ve mevcudun ekseriyeti ile karar verilir. İdare Meclisi azaları vazifelerini şerefle iktifa ederler. Ücret veya haklı huzur namile bir şey almazlar.

Madde 38 — Bir veya iki azalık münhal olursa ilk toplanacak heyeti umumiye ye kardar yerlerine idare meclisince hissedarlardan evsafı lâzimeyi haiz olanlar intihap olunur. İkiden fazla münhal olunca idare meclisinin yeniden intihabı lâzımdır.

Ahmet Ekrem  
(Arkası var)

## Dünyada Olup Bitenler

Sulhün Ebedî Düşmanları:  
Silâh FabrikalarıdırÇin - Japon İhtilâfını Körükliyen Gizli  
El: Meşhur Şnayderlerin Elidir

Dünya ordularına silâh ve cephaneye hazırlayan fabrikanın içi

Çin - Japon hükümetleri arasında Mançuri meselesi yüzünden çıkan ihtilâfın geçirdiği safhalar malumdur. Birçok devletler, bu meselede, Çini haklı gördükleri halde, hemen munhasıran Fransa hükümeti, Japonya'ya karşı dostça bir bitaraflık göstermiştir. Bunun sebebinin Fransa ile Japonya arasında gizli bir ittifakın vücuduna atfedilenler oldu. Aynı zamanda Japon hükümetinin Fransız mühimmat fabrikalarına mühim miktarda malzeme sipariş etmesini sebep gösterenler de mevcuttu. Bugün yapılan birtakım ifşaata göre ileri sürülen iddialardan birincisine göre ikincisinin daha doğru olduğunu kabul etmek icap eder.

## Müthiş Bir Müessesesi

Bugün Fransanın elinde mevcut mühim bir mühimmat fabrikası vardır ki, adı Şnayderdir. Krözo isimli bir şehirde kâinidir. Hakikatte ise Şnayder demek Krözo demektir. Çünkü muazzam atelyeleri, amele evleri ve müesseseleriyle Krözoyu vücuduna getiren sadece Şnayder müessesesidir. Şnayderi ortadan kaldırdığımız takdirde Krözodan eser kalmaz.

## Şnayder Nasıl Kuruldu?

Dökme demir silâhlar ve ağızdan dolma ateşli tüfek ve topların büyük bir ehemmiyet aldığı zamanlardadır ki, Fransız Kralı On Dördüncü Lui bir silâh fabrikası yapmak lüzumunu duydu. Bunun için, Lyon şehrinin biraz şimalindeki Krözo mevkiini münasip gördü. Burada bir "Kıral Dökümhanesi", tesis edildi. Büyük ihtilâlde ve Napoleon zamanında bu silâh fabrikası ıslah edildi, genişletildi. Zamanın mükemmel bir atelyesi haline getirildi.

## Krupp'un Misali

O sıralarda Sar vilâyetinde bir Şnayder ailesi vardı ki iki kardeşten mürekkepti:

Adolf Şnayder ve Öjen.

Bunlar Krupp ailesinin Essen'de vücuduna getirdiği muazzam tesisatın pek ziyade kazanç getirdiğini görerek Krupp müesseselerine benzer bir fabrikanın da Fransada tesisini düşündüler.

İki kardeşten bir tanesi, Almanya'da, buharlı makine tetkikatını yapmış, mükemmel bir teknik adamı olmuştu. Öbürü ise,



Umumi harpte bir cephe köşesi iş hayatında münarese peyda etmek için muhtelif Paris bankalarında staj görmüştü. Ayrıca ellerinde mühim bir de servetleri vardı. Gelip Krözoya yerleştiler. Mevcut tesisatı hükümetten aldılar ve büyük bir konsorsiyomun esasını kurdular.

Fakat haddi zatında yapılacak fazla maddi bir şey yoktu. O güne nazaran fabrikanın vaziyeti mükemmeldi. Fakat ona yeni bir ruh, yaratıcı ve hamle yapıcı bir mahiyet vermek lâzımdı ki bunu da Şnayder biraderler temin ettiler.

## İş Ve Siyaset

Şnayder biraderler Krözoye gelip yerleştikleri zaman derhal anladılar ki, fabrikalarının başında oturarak çalışmaktan büyük bir fayda çıkmıyacaktır. Aynı zamanda hükümet işlerine de parmak sokmak lâzımdır ki icap eden müşterileri temin olunabilin.

Bu karar ve kanaat üzerine Şnayder biraderlerden biri mebusluğa namzet oldu, intihap edildi ve bu suretle Şnayder müessesesi, tabiri caiz ise mahkemede bir dayı bulundurmayla muvaffak oldu.

Fakat yine bu zeki adamlar anlamışlardı ki kendileri her şeyden evvel bir müteşebbistler. Binaenaleyh şu veya bu siyaset cereyanın ön safında bulunamazlar. Buldukları takdirde, muarız bir hükümetin iktidar mevkiine gelmesi ile müesseseleri ellerinden gidebilir. O suretle hareket ettiler ki, her

hükümetle iyi geçinmeye muvaffak oldular ve Şnayder müesseselerini bugünkü vaziyetlerine getirmeye muvaffak oldular.

Fakat hakikatte Adolf ve Öjen biraderler ölmüşlerdi. Yaşayan onların ortaya koyduğu esastı. O gün, bugün Şnayder ailesi, bu ata prensipini ihmal etmediler.

## Şnayder Ve Krupp

Alman silâh fabrika ve müesseselerini temsil eden Krupp ile Fransız harp sanayiinin mümessili olan Şnayder arasında fark şudur:

Krupp, Essen şehri civarındadır. Nüfusu, fazladır. Bu noktadan amele ile müessesesi arasında ki münasebette kanun hâkimdir.

Çünkü Krupp'ta iş bulamayan amele şehirde çalışabilir. Fakat Şnayderin bulunduğu Krözo 30 bin nüfuslu bir kasabadır. Bunun 10 bini Şnayder fabrikasında çalışır. Diğer kısmı, bu amelenin aile efradıdır.

Demek oluyor ki Şnayderlerle anlaşamayan amele, Krözodan çıkıp gitmeye mecburdur. Esasen bu kasabanın sokakları bile Şnayder ailesinin muhtelif efradının isimlerini taşır. Demek oluyor ki Krözo, Şnayderlerin bir malikânesi gibidir.

## Şnayderin Azameti

Şnayder müessesesi, sadece bir silâh fabrikasından ibaret değildir. Hattâ yalnız Fransaya da silâh satmaz. Fransız ordusunun her nevi silâh ihtiyacını temin ettiği gibi bütün dünya ordularından talip çıkanlara da satış yapar.

Bugün, ellerinde ve kontrolleri altında bulunan muhtelif mal ve sinai müesseselerin adedini Allah bilir. Birçok şimendiferler işletir, kömür madenlerine sahiptirler.

Kimya, elektrik, deniz ve otomobil inşaatı, Şnayderlerin meşgul oldukları ancak bir kısım teşebbüsleri ifade eder.

Ayrıca 10-15 banka emirleri altındadır. Belçika, Yunanistan, İsviçrede muazzam menfaatleri vardır.

Vaktile ve şimdi Merkez Avrupalı mühim bir silâh fabrikası olan Çekoslovakyanın Pilsen şehrindeki İskoda fabrikalarını ele geçirmişlerdir. Lehistan, Avusturya, Macaristan, Sırbistan Romanya ve daha

Kari Mektupları

250 Kuruşa  
Yemek Yenir Mi?

Geçen gün Ankaraya gidiyordum. Vagon restoranda yemek yiyeyim dedim. Nekadar hata ettiğimi hesap pusulası geldikten sonra anladım. İstanbul mütevassıt lokantalarında elli, altmış kuruş ile yenebilecek bir yemeğe 250 kuruş vermeğe mecbur oldum. Bu hayat pahalılığında vagon restoranın yüzde beş yüz fazla para almasına ne buyrulur? Bilhassa Ankara-Haydarpaşa gibi kısa bir yolda beş misli fiyat neden alınıyor?

Alâkadar makam bu işi kökünden halletmelidir. Vagon restoran fiyatları makul bir hadde indirirse, kendisi için de çok faydalı olur. Çünkü o vakit bütün yolcular yanlarında sepet, çanta, sefertası taşımazlar, vagon da yemek yerlerdi. Hem yolcular rahat eder, hem de lokanta kazanırdı. Nazarı dikkati celbetmenizi rica ederim.

A. A. K. S.

## Cevaplarımız

Adanada T. E. imzalı mektup sahibine:

Amerikanın büyük şehirlerinde olduğu gibi Holivutta da sinema mecmuaları çıkmaktadır. Bu hususta fazla malûmat almak için maruf sinema kumpanyalarının birine müracaat etmeniz lâzımdır.

Samatyada M. Hamit Bey:

Bu sene liselere alınacak leylî meccanilerin miktarı hakkında henüz kat'i bir karar yoktur. Bir mektupla Maarif Vekâleti Orta Tedrisat Müdürlüğünden malûmat alabilirsiniz.

Eskişehirde Servet Bey:

Makalenizi zevkle okuduk. Münderecatından icabında istifade edilecektir.

İzmir Akhisarında Singer dikiz makineleri acentesi müteakib Şükrü Bey:

Bu hususta İzmir Sanayi ve Mesai Müdürlüğüne müracaat edip icap eden malûmatı alabilirsiniz. İcabında İktisat Vekâletine de müracaat edebilirsiniz.

birçok memleketlerde hemen her nevi bütün madenler, fabrikalar ve limanlar Şnayderlere aittir.

## Fransız - Japon Bankası

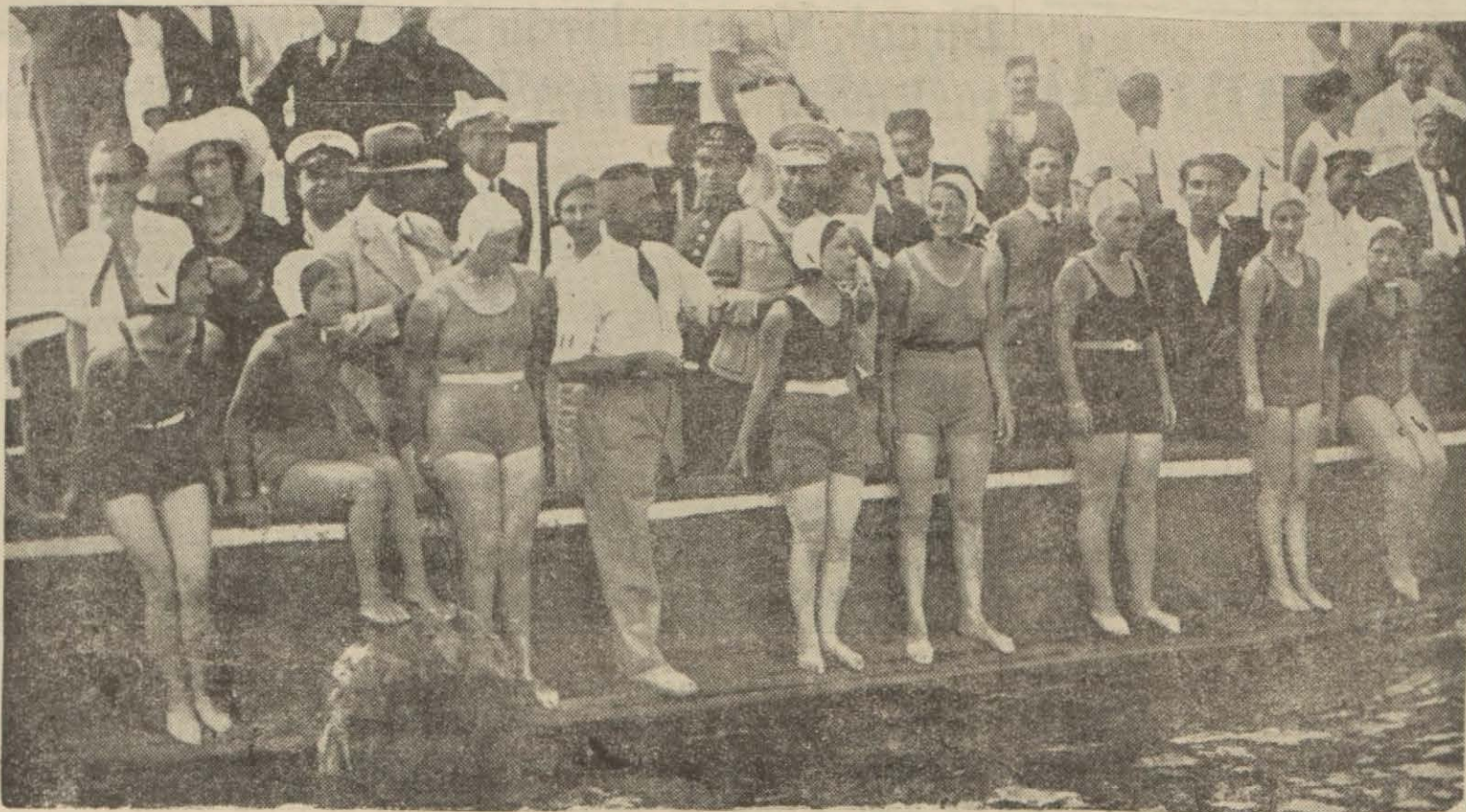
Şimdi de asıl mevzumuzda dahil olmuş bulunuyoruz:

Yine Şnayder müesseselerinin murakabesi altında bir Fransız-Japon bankası vardır ki muazzam bir sermayeye istinat eder.

Son Çin - Japon ihtilâfında, Fransanın Japonya'ya karşı taındığı dostane tavırda, bu bankanın ve dolayısıyla Şnayder müesseselerinin mühim bir rolü vardır. Bu, bugün beynelmil âlemin bildiği güneş gibi aşikâr bir hakikattir.

Bu dostana tavrın sebebi basittir: Japonları, harp arıyan tavrı hareketlerinde cesaretlendirmek ve Şnayderlere, alınacak siparişler yüzünden mühim bir pay çıkarmak. Fakat bu defa için muharebe mahdut bir sahaya inhisar etmiş ve Şnayderler nisbeten az birkaç siparişin kârile iktifa etmeye mecbur olmuşlardır. Fakat istikbalden ümitlerini kesmiş değillerdir. Ah! Bu silâh tacirleri, Ah!...





Dünkü yüzme müsabakasına iştirak eden Hanımlar

## Seyircisiz Spor : Atletizm

## Dünkü Müsabakalar Güzel Ve Heyecanlı Oldu

## Fakat Galatasarayın Meşhur Atletlerinden Bazıları İştirak Etmediler

Atletizm ve umumiyetle atletik sporlar bizde nedense seyirci noktasından çok hasistir. En büyük atletizm müsabakaları bile en ehemmiyetsiz bir futbol maçı kadar seyirci toplayamaz.

Nitekim geçen haftalarda yapılan atletizm birincilikleri, hadi zatında çok ehemmiyetli olmakla beraber seyirci noktasından çok sönük geçmişti.

Biz burada kimseye kabahat bulacak veya kabahatliyi araştıracak değiliz. Esasen kabahat aramak lüzümlerse bunu daha ziyade halkın alâkasızlığında görmek lüzümlerince kanaatindeyiz.

Ne ise, biz şurada dünkü atletizm müsabakalarından bahsedelim. Dünkü müsabakalarda seyirci adedi bundan evvel yapılan müsabakalardan nisbeten daha fazla idi. Taksim stadyumunda yapılan müsabakalar kısmen heyecanlı ve güzel oldu.

Müsabakalara Galatasaray, Pera, Kurtuluş, Fenerbahçe, Arnavutköy, İstanbulspor atletleri iştirak ettiler. Evvelâ 100 metre koşuldu. Buna birçok amatörler iştirak ettiler.

Neticede Galatasaraylı Semih 11 2/5 saniyede birinci geldi, ikinciliği de Papadopulos kazandı. Müteakiben 200 metre müsabakası yapıldı ve bunu da yine Galatasaraydan Mehmet Ali 24 1-5 saniyede kazandı. Papadopulos bu yarışın da ikincisi oldu. Diğer yarışlar da şu neticeleri verdi:

400 metre: Birinci Ziya (Fenerbahçe) 57 1/5, ikinci Fikret (Fenerbahçe) 800 metre: Karancapulos (Pera) 2.19 2/5, ikinci Vasif (Galatasaray) 1500 metre: Birinci Mano (Fenerbahçe) 4.55; ikinci Teoharidis. 3000 metre: Petropulyadis birinci, 10,19 2-5, ikinci Patakis. 4×100 bayrak: Birinci Galatasaray (Muzaffer, Semih, Mehmet Ali, Vedat.) İkinci Fenerbahçe. Tek adım: Tefik (Fenerbahçe) 6 21, ikinci Kemal (Fenerbahçe).

Disk: Birinci İrfan (Galatasaray) 36,14; ikinci Veysi (. Spor) Gülle: Birinci Veysi (İstanbulspor) 12,19; ikinci İrfan (Galatasaray) Yüksek İtlim: Birinci Selim

(Galatasaray) 1,26 1-2; İkinci Zakos. Cirit: Birinci Selim (Galatasaray) 44,58; ikinci Sudi (G.S.) sırikla irtifa: Birinci Vakadimopulos (Fenerbahçe) 2,90; ikinci Fethi (Galatasaray) Üç adım: Birinci Selim (Galatasaray) 12,47; ikinci Papadopulos.

Bu tafsilattan sonra iftihar ile söyleyeceğim bazı şeyler bulunduğunu da anlatmak isteriz. Yukarda işaret ettiğimiz gibi, bizde atletizm seyirci itibarile hasis olmakla beraber sporcu noktasından cömerttir. Birçok sporcularımız atletik sporlarda muvaffakiyetli neticeler yaratıyorlar. Eğer bu spora alâkadarlar fazla ehemmiyet verecek olurlarsa alınacak neticeler daha ümit verici bir mahiyet iktisap edecektir. Bu da atletizm heyetinin vazifesidir.

Dünkü müsabakalara Galatasaraylı Besim idmansızlıktan, Haydar da ayağı ağrıdığından iştirak edemediler.

Dünkü müsabakaların şayanı dikkat noktalarından ikisi:

Veysi dün ilk defa disk atmada kaybetti. Veysinin 33,99 metre atmasına mukabil İrfan 35,14 atarak kazandı.

Yüksek atlama, üç adım ve cirit atmayı ise Selim kazandı.

2 inci sınıftan atletler arasında yapılan 1500 metrelik koşuyu Suat 4,35 1/5 dakikada aldı. Halbuki birinci sınıf atletlerden Manol aynı mesafeyi 4,54 le kazanarak birinci olmuştu ki herhalde birinci sınıf atletler köhne bir şey değildir.

## Beşiktaş Galip

Bursa, 19 — Beşiktaş birinci takımile Bursa San'atkarlar birinci takımı arasındaki maç Beşiktaşın galibiyetile neticelenmiştir.

## Olimpiyat

69 uncu nüshası çıktı. Los Angelese ait fevkalâde resimler ve haberler, tenis, yüzme, at yarışları, fotoğrafları ve tafsilatı vardır.

## Hanımlar Arasında

## Dün Heyecanlı Bir Yüzme Müsabakası Yapıldı



## Büyükderede yapılan yüzme müsabakalarında birinci gelen Mukadder H.

Dün Fenerbahçe ile Moda arasında yalnız hanımlar arasında güzel ve zevkli bir yüzme yarışı yapıldı. Hususi surette tertip edilen bu müsabakada hanımlar şayanı dikkat neticeler verdiler. Müsabakalara 20 hanım kaydedildiği halde bunların yalnız on biri iştirak etmiş ve ikisi müsabakaya devam edememişlerdir.

Müsabakalarda derece alan hanımların isimleri şunlardır:

1 - Matmazel Eva Alter 26.42 saniye, 2 - Fatma H. 29 dakika, 3 - Selçuk H. 31.33, 4 - Matmazel Oltro Prazer 32.18, 5 - Matmazel İnka Birman 32.58, 6 - Saime H. 34.28, 7 - Suzan Vehbi 34.43, 8 - Matmazel Krista Birman 34.58, 9 - Şükran H. 46.16.

Şurası şayanı dikkattir ki hanımlarımız hususi olarak yapılan müsabakalara daha fazla rağbet gösteriyorlar. Halbuki resmi müsabakalara giren hanım yüzücülerinin adedi hiç mesabesinde değildir. Bundan çıkan netice şudur ki sporcu hanımlarımız henüz klüplerden uzak yaşıyorlar.

## Yalovada İki Müsabaka

Denizcilik Federasyonu yüzme komitesi Yalovada iki sutopu müsabakası yapmaya karar vermiştir. Birinci müsabaka yarın yapılacak, ikinci müsabaka da 28 ağustos pazar günü icra edilecektir.

## Veliefendi At Koşuları

## Piper İsmindeki At Büyük Mükâfat Kazandı

İstanbulun yaz mevsimi at yarışlarının dördüncü haftası da dün yapıldı. Bu seneki yarışlara ait münakaşalar yapılırken birçok kimselerin ittifağı ettiği bariz bir nokta var: Seyirci adedinin geçen senelerden fazla olması.

Filhakik at yarışları yavaş yavaş alâka hududunu genişleten bir spor şubesi oluyor. Hele bir defa gidip yarışların heyecanını duyanlar mutlaka diğer haftalarda Veliefendiyi ihmal etmiyorlar. Bu kısa nottan sonra dünkü yarışlara geçelim. Seyirci adedi dün de oldukça kalabalıktı.

Mesafesi 2000 metre olan dört ve daha yukarı yaştaki yerli ve arap at ve kısraklar arasında yapılan birinci koşuda, Şemsi Beyin "Mesut,u birinci, İsmail Mecit Efendinin "Geyig,,i ikinci. Somal Ahmet Efendinin "Kamer,,i üçüncü geldi.

İkinci koşu Çamlıca koşusu idi. Mesafesi 2400 metre olan bu koşuya 4 ve daha yukarı yaştaki yerli ve arap at ve kısrakları iştirak etti.

Prens Halim Beyin "Rüchan,,ı birinci, Ankaralı Ahmet Beyin "Tayyar,,ı ikinci, Nail Efendinin

"Alderviş,,i üçüncü geldi.

Birinci İnönü koşusu olan 3 üncü koşuya iki yaşındaki yerli haliskan İngiliz erkek ve dişi tayları iştirak etti. Mesafesi 800 metre olan bu koşuda, Karacabey harasının "Aykız,,ı birinci, yine Karacabey harasına "Özdemir,,i ikinci geldi.

Dördüncü koşu Boğaziçi koşusu idi. Mesafesi 2400 metre olan ve 3 ve daha yukarı yaştaki haliskan İngiliz at ve kısrakları arasında yapılan bu yarışa Madam Anna Sabri Beyin "Piper,,i birinci, Ahmet ve Fikret Beylerin "Strombolis,,i 2 inci, yine Ahmet ve Fikret Beylerin "Frig,,i üçüncü geldi.

Beşinci koşu 3 ve daha yukarı yaştaki yerli ve arap kısrakları arasında yapıldı. Mesafesi 1800 metre olan bu yarışta Niyazi Beyin eylâ,,sibirinci, Ali Beyin "Al Leyla,,sı ikinci, İsmail Efendinin "Servet,,i üçüncü oldu.

Dünkü beş koşudan en heyecanlısı dördüncü koşu olmuştur. Bu koşuda kazanan Sabri Beyin "Piper,, ismindeki atı günün en büyük mükâfat ve ikramiyesini kazandı.

## Büyükderede Resmî Yüzme Müsabakaları Yapıldı

Dün Büyükderede Lidoda resmî yüzme müsabakaları yapılmış ve şu neticeler elde edilmiştir: 100 metra serbest gençler: Ölek Galatasaray 1,27,8. 200 metre serbest gençler: Lütfi Galatasaray 4,03. 50 metre; kurbagalama gençler: Azmi (Galatasaray), 57,8. 100 serbest erkekler: Vangel (Beykoz), 1,20,5. 400 metre serbest erkekler: Salim (Beylerbeyi) 6,35,6. 50 metre kurbagalama tekaütler: Ekrem Rüşti Bey (Galatasaray) 56 saniye, 100 metre serbest hanımlar: Mukadder H. 2, 17, 4. 200 metre kurbagalama erkekler: Hıraç (Fener) 4,16. 200 metre serbest erkekler: Vangel (Beykoz) 3,08. 400 serbst erkekler: Salim (Beylerbeyi) 13,54 dakika. 100 metre sırtüstü erkekler: Garip (Fener) 1,40 dakika. 50 metre su altında erkekler: Hüseyin (Deniz Lisesi) 46.

1500 metre srebst erkekler: Salim (Beylerbeyi) 28,30,3 3×100+200+100 bayrak yarışında Galatasaraydan Ahmet, Orhan, Rasim takımı 8,07 de birinci gelmiştir. Bu yarışta Beykoz birinci gelmişse de bir atlet tek elile sahile dokunduğu için takım diskalifiye edilmiştir.

4 + 50 bayrak yarışında Mehdi, Şeref, Suat, Ölek Beylerden mürekkep Galatasaray takımı 2,40 dakikada birinciliği kazanmıştır.

Su topu müsabakasında Galatasaray takımı ikiye karşı beş sayı ile Fenerbahçeyi mağlup etmiştir.

Atlamalarda yine Galatasaraydan Suat Bey birinci gelmiştir.

Dünkü şampiyonluk müsabakalarında puvan itibarile Galatasaray yirmi üç puvanla birinci, Beykoz 22 puvanla ikinci, Beylerbeyi 20 puvanla üçüncü olmuşlardır.



Dün Büyükderede yapılan yüzme müsabakalarında meşhur Salime masaj yapılırken





## Jurnal Plânları Nasıl Hazırlanırdı. "Evrakı Muzırra,, Nedir?

### Daha Doymadın Mı Aç Köpek!

Muharrir ✱  
Her Hakkı Mahfuzdur

-102-

Yine Mahmut Nedim Paşanın bendezadelerinden birine - babasının ikbal devresinde - kurenalık payesi verilmişti. Fakat Abdülhamit daha ilk görüşte bu adamın kabiliyetsizliğini anladığı için bunu o vazifede istihdam etmemiş, sarayda başıboş bırakmıştı.

Yüzünden iğrenç bir nühuset akan, yılan gözüne benzeyen gözlerinde insanı tiksindiren bir zehir kaynayan bu adam babasından aldığı ilhamla derhal kendisine bir iş buldu: - Jurnalçılık..

Derhal kendine bir muhit yaptı ve işe başladı. O tarihten itibaren de Abdülhamide jurnallar yağmaya başladı. Bu jurnalların çoğundaki ihbarat tahakkuk ediyor, bunun için hünkâr da bunlara ehemmiyet veriyordu. Bu jurnalların tahakkuk etmesinin sebebi vardı. Bu menhus herif, evvelâ kendi adamlarile güzelce bir plân tertip ediyor; kimlerin başını ateşe yakacaklarsa o zavallılara birer suretle hulûl ediliyor; kimine okumak için (evrakı muzırra) veriliyor; kimine de bir iki şahit huzurunda (bet-hahâne sözler) söyletiliyor; sonra jurnal veriliyor. Plânı tatbik edenler de dahil olmak üzere cümlesi isticvaba sevkolunuyor.

İsticvap esasında - plânı tertip ve tatbik edenler - acı gözyaşlarile nedamet ederek gûya, (meselenin doğrusunu) söylüyor ve öteki masum zavallılar da - o devrin tabiri veçhile - tantuna gidiyorlardı.

Bu şerir, gitgide cüretini ve kuvvetini o kadar arttırmıştı ki, sevmediği, istemediği bir adamı, iki satırlık bir jurnalla mahvetmek kudretini kazanmıştı. Aynı zamanda İstanbulun en fazla kâr getiren servet membalarına da el uzatmıştı.

Fakat o, bunu da kâfi görmeydi. Aha büyük varidat membalarına sahip olabilmek için büyük

bir maliye memuruna baldızını verdi. Onunla vâsi mikyasta iş görmek istedi... Lâkin aradan çok geçmeden zevcesile geçinemedi; terketti. Bununla da iktifa etmedi. Bacanağı olan o maliye memuruna:

— Mademki ben zevcemi tatlik ettim. Sen de onun hemşiresi olan haremimi boşla.

Diye haber gönderdi... Bilâhare vezir olan bu zat, bu garip ve şuursuzca teklif karşısında şaşaladı. Kendisi zevcesinden, zevcesi de kendisinden memnundu. Şu halde ne diye karısını boşayacaktı?... Düşündü, taşındı. Teklifi reddetti.

Fakat.. İş bununla bitmedi. Birçok zamanlar, bu tarafın ısrarı, diğer tarafın mukavemeti devam etti. Nihayet, bir akşam (alaturka) saat iki raddelerinde o zatın (Divanyolu) ndaki evinin kapısı çaldı. Hizmetçi kız kapıyı açtı. Tanımadığı bir adam, büyücek bir paket vererek:

— Bunu acele beyefendiye veriniz.

Dedi, ve derhal kapıyı çekti... Hizmetçi yukarı çıktı:

— Bunu size getirdiler.

Diyerek paketi beye verdi. O sırada da Hanım da geldi. Paketi açacakları zaman dikkat ettiler. Saat tıkırtısına benzeyen bir ses işittiler. Bey, bundan şüphelendi. Çünkü sabık bacanağının ne ayarda bir adam olduğunu ve ne gibi şeyler yapabiliye müstait bulunduğunu biliyordu. Paketi telâşla hizmetçiye verdi.

— Çabuk.. götür bunu aşa taşığa koy. Sen de yanında durma.. Ben gidip (Zaptiye nezareti) ne haber vereyim.

Diye gitmiye başladı. Kız, paketi götürdü. Taşığa bıraktı. Aradan birkaç dakika geçmez müthiş bir infilâk evi

temelinden sarstı. Hepsi birden merdiven başına koştular. Taşığa baktılar. Oradaki eşya, bin parça olmuştu.

Bu korkunç ses, o civardan tamamilen duyulmuştu. (Zaptiye nezareti), vak'a mahalline uzak olmadığı için polisler koştular. Tahkikat yapıldı. Böyle bir infilâk aleti o zamana kadar İstanbulda görülmemişti. Buna, hiçbir mana veremedi. Hatta, meçhul bir şahsın getirerek eve bıraktığına da pek okadar ihtimal verilmedi. Mesele azkalsın zavallı ev sahibinin üstünde klacaktı. Adamcağız güçlülükle derdini anlattı.

Bu suretle de hainane emeline muvaffak olamayan o (mabeyinci), nihayet İzzet Paşa ile birleşti. Mühim bir maliye meselesini ileri sürerek Abdülhamide müessir bir jurnal verdirdi. Gerek o zati ve gerek Maliye Nazırı Reşat Paşayı azlettirdi.

(Arkası var)

### Grev Büyüyor

Bordo, 19 (A.A.) — Grev hareketi tedricen artmaktadır. Denizcilerden mürekkep bir heyeti murahhasa ticaret nazırı ile görüşmek üzere dün akşam Parise hareket etmiştir.

### Rayihştağ Meclisinin İctimai

Berlin, 18 (A.A.) — Rayihştağ Meclisi 30 ağustosta resmen içtima davet edilmiştir.

### Avusturya İstikrazı

Viyana 18 (A.A.) — Milli Meclis Lausanne istikraz Protokolunu 80 reye karşı 81 reyle tasdik etmiştir.

### Fransada Askeri Kararlar

Paris, 19 (A.A.) — Reiscümhur M, Lebrun, bütçe muvazenesinin yeniden tesisi kanunu ahkâmına tevfikân askerî mükellefiyetlere ait naktî mükâfatları tenzil eden kararnameyi tasvip etmiştir.

## RADYO

### 20 Ağustos Cumartesi

İstanbul — (1200 metre) 18 Gramofon, 19,5 birinci kısım alaturka saz, Hafız Ahmet heyeti tarafından 20,5 gramofon, 21 ikinci kısım alaturka saz, 22 orkestra.

Bükreş — (394 metre) 20,45 Kora konseri, 21,20 Lâypçığden naklen yine Kora, 23 iki kişilik komedi.

Be'grat — (429 metre) 20,25 radyo orkestrası, 21,20 komedi, 22 şen gece. Roma — (441 metre) 21 gramofon, 21,45 polis orkestrası, 22,30 komedi.

Prağ — (488 metre) 20 halk şarkıları, 20,20 iki kişilik komedi, 20,50 neşe veren şarkılar, 21,15 orkestra.

Viyana — (517 metre) 21,05 Yaz Mevsiminde Viyana, 22,45 cazbant.

Peşte — (550 metre) 20 konferans, 22,40 konser, 23 Çıgan.

Varşova — (1411 metre) 20,45 bahçe havaları, 21 hafif musiki, 23,05 Şopen den parçalar.

Berlin — (1635 metre) 20,30 konferans, 21 komedi, sonra dans havaları.

## İstanbul - Atina - Selânik

# Yunanistanda Türkçe Konuşulmiyan Yer Yok

Birçok Kasabalarda Saz Heyetleri Alaturka Şarkılarımızı Terennüm Ediyorlar



Pire limanının yanındaki meşhur Fallron

Atina, (Husus) — İzmir Hımayei Etfal Cemiyetinin İstanbul ve İzmir seyahatlarını ilk götürdüğü memleket Pire idi. Cemiyet bu seyahat için Yunan Milli Seyrisferi Bahri kumpanyası ile anlaşmış Yunan adalarından birinin ismini alan Andros vapurunu bu işe tahsis ettirmiştir.

Vapur, bu denizler için kâfi derecede büyük, temiz ve rahatlıklı idi. Pireye; haritada Yunan sahiline serpilmiş irili ufaklı birçok adalardan geçerek yaklaşıyorduk.

Manzara pek güzeldi. Denizden sert bir dikilişle yükselen bu yalçın kayalı adaların, arası sanki bir boğazdan geçiyormuş hissinin veriyordu. Adalardan geçtikten sonra en sivri dağ tepesinde ilk beyaz çıplak mermer sütunlar görüldü. Atinanın ilk işareti.

Pireyi çok eskiden görmüştüm. Şimdi şark sahiline doğru saatlerce uzamış yeni yeni köyler, sayfiye ve tenezüh mahalleri yapılmış, koloniler tesis edilmiştir. Atinanın Pire ile arası dolmuş ve her iki tarafından sahile uzamış ve Pireye geçtiğimiz Yunan adaları gibi karşıdan keskin güneşin altında bir taş yığını manzarası vermişti. Her taraf ağaçsız ve çıplaktı.

Vapur limana girince, yüzlerce vapurun bu limanın muhtelif girinti ve çıkıntılarında yanyana yattıkları görülüyordu. Bunlar, bu limanın bugünkü değil, çünkü faaliyetine ait vasıtalar idi. Şimdi Pire sanki bir vapur mezarlığıdır.

Yunanistanı bin bir diyara bağlayan bu vasıtalar, sessiz, sadasız yekdiğerine sokulmuş duruyorlardı. Vapur kaptanının yolda söylediği sözleri hatırladım:

— Bugün Pirede 12000 işsiz deniz amelesi vardır. Hükümet parasız olduğu için bunları nasıl geçindireceğini düşünmektedir.

Pire çok sıcakta, akşam olmasına rağmen sıcak devam ediyordu. Meydanda gözü okşayacak hiçbir ağaçlık görünmüyordu.

Vapur geldi, gayet dar olmasına rağmen sessiz, sadasız, ve basit bir manevra ile rihtima yanaştı. Ecnebi bir limandan geldiğimiz halde yine pek basit bir muameleden sonra içeri girdik.

Rihtim üzerindeki dükkânlar güneşten tahaffuz için baştanbaşa kalın tentelerle örtülmüştü. Kahveler dolu, sokaklar kalabalıktı. Atınaya gitmek için girdiğimiz elektrikli şimendifer istasyonun-

daki memura yunanca söylemiye çalışırken gayet güzel fasih bir türkçe ile cevap aldım.

Bu adam Manisalı Yanko Efendidir. Türkiyede en son memuriyeti Foça kazası tapu memurluğu imiş. Türkiyeden geldiğimizi öğrendi. Gözlerinden yaşlar akarak Türkiye için konuştu. Eski yazılarla bir kağıda adresini yazdı ve neticede:

— "Sebepler olduk, çekeceğiz." Dedi. Bütün mübadiller Türkiye hasretini bütün benliklerinde daymaktadırlar.

Muhacir, mülteci ve mübadil rumların bu hasretine Yunanistanın her tarafında sık sık tesadüf edilir. Türkçe konuşmayı, Türkle konuşmayı o kadar çok iştiyakla arzu ediyorlar ki, bunun için fedakârlık dahi etmekten çekinmiyorlar. Seyyah kfilesini bunu anladıktan sonra lisanına ait müşkülâtı başından attı ve hepimiz hiçbir yabancılık hissetmeden şehri doluştuk.

Seyahat müddetince gezilen memleketler Pire, Atina ve Selânik idi. Buralarda her tarafta, her men de herkesle Türkçe konuşulmümkün oldu. Hatta bazı yerlerde, dükkânlarda, sokaklarda kendi aralarında Türkçe konuşan adamlara sık sık rastgeliniyordu. Şoför, vatman, gazinocu, dükkâncı velhasıl herkes türkçeyi konuşuyordu.

Bu büyük şehirlerde sıkıntısız türkçe konuşabildikten sonra muhacirlerin teşkil ettiği diğer köy ve kasabalarda türkçe şüphesiz hâkimdi. Binaenaleyh tereddüt etmiyerek:

— Türkçe Yunanistanı istilâ etmiştir, diyebiliriz. Bundan maada bütün gramofonlar, ve birçok yerlerdeki sazlar hep alaturka şarkıları terennüm etmektedir. Birisi bana şunları söylemiştir:

— Müslüman olunuz, herbiriniz şu kadar bin lira veriniz. Sizi memleketimize kabul edeceğiz, deseler hiç kimse tereddüt etmeyecektir. Emin olunuz.— Halk Lafı

### Bir Tayyare Faciası

Chalon Sür Marn, 19 — (A. A.) — Bir bombardıman tayyaresi, sürat kaybetmesi neticesi olarak sukut etmiş ve parçalanmıştır. Tayyare rakiplerinden 4 zabitanın ikisi ölmüş, diğer ikisi ağır surette yaralanmıştır.

### Gazetecilerimiz Aldandılar!

(Bağ tarafı 1 inci sayfada)

insanlardır. Dedikya, meslek ile karabetleri bile yoktur.

Efendiler, ayıptır! ..

### Neden Aldandık

Mütemmim malûmata göre aldandık Varna Konsolosumuzun bir telgrafı ile başlamıştı: Konsolosumuz bu seyahat teşebbüsünden haberdar olunca, bittabi kendisine verilen malûmata istinat ederek Varna Matbuat Cemiyetinin Türkiyeye bir seyahat tertip ettiğini yazmış, heyetin iyi karşılanmasını tavsiye etmiştir.

Fakat konsolosumuz az sonra yanıldığını anlamış ve ikinci bir telgraf ile hatayı tashihe çalışmıştır, fakat ne çare ki aradan vakit geçmiştir.

### Fotoğraf Tahlihi Kuponu

Tabiatinizi öğrenmek istiyorsanız fotoğrafınızı 5 adet kupon ile birlikte gönderiniz. Fotoğrafınız sıraya tabidir ve iade edilmez.

İsim, meslek veya san'at?	
Bulunduğu memleket	
Fotoğraf intişar edecek mi?	
Fotoğrafın klistesi 30 kuruşluk Pluum kabilinde gönderilebilir.	



# TİMURLENK

-59-

Muharriri: ★ ★

## Timuru Miskin Bir Hâle Sokan Kuvvet Ne İdi?

Lâkin bu güzel şeylerin hiçbiri, Asya kıt'asının yegâne şehinşahına şu kıyafeti iktisap ettiremezdi, şu miskin vaziyeti takindramazdı. Ancak Tevekkül Hanımın hatırladığı ki onu şekilden şekle sokuyordu. Demek ki hakiki kuvvet, tabiatın en yüksek kuvveti, kadın yüzünde ve kadın hüviyetinde saklanıyordu.

Timur, işte bu tefelüstüfle elini alından geçirdi ve gözbebeklerine yapışan dilber hayali gözüne iade için nefsini zorladı. Aynı zamanda emir bekleyen köleler gibi ayak üstü durmaktan da sıkkındı, ev sahibini ikaza lüzum gördü:

— Davet etmişsiniz, geldik!

Hızır Hoca ancak bu ihtaz üzerine dolaşmayı bıraktı, iğbirar dolu gözlerini kambur tacire dikti:

— Be herif, dedi, bu yaptığın ne?

— Ne yaptım ki?

— Daha ne yapacağını? Çolukça, çocuğa masal okuyup evimi altüst etmişsin.

— Hayrola Bey, ne masal düzmüşüm?

— Gûya ben sahipkırana hazretlerine kızımı teklif etmişim. Sen de işitmişsin.

— Evet Bey! Hanımlarla aramızda böyle bir söz geçti. Fakat sizin kızmanızı tuhaf buluyorum.

— Tuhaf mı buluyorsunuz? Demek ki kıza ümit verelim, heveslendirelim, sonra da aslı yokmuş diyelim, hasta edelim. Öyle mi?

— Ha, şimdi anladım. Siz verdiğiniz haberin asılsız çıkmasından korkuyorsunuz. Öyle ise gönlünüzü hoş tutun: Duyduklarım doğrudur!

Hızır Hoca, Timurun yakasına yapıştı ve bağırdı:

— Söyle, bildiğini, duyduğunu açık söyle. Benim sahipkırana mektup yazdığını nereden ve kimden işittin?

Aksak cihangir, incitmiyen bir hareketle yakasını Moğol Ağlanının pençesinden kurtardı, bir köşeye çekilip oturdu:

— İşitmek yok, görmek var!

— Görmek mi?

— Evet, görmek. Sizin sahipkırana yazdığınız kâğıdı gözümle gördüm ve okudum.

Hızır Hoca, "yalan!", diye bağıracaktı. Çünkü böyle bir kâ-

ğıdın başkaları tarafından görülmesini ve hele bir Bezirgân parçasının gözüne düşmesini mümkün-süz buluyordu. Fakat kamburun özlere ciddi idi, gayrimümkün görünen şeyin vaki olduğu seziliyordu. Binaenaleyh perişan bir hayretle bir postun üzerine yığıldı ve kekeledi:

— Ne yazmışım, söy' de öğreneyim!

Timur, sakın bir sesle mektubun mealini kelime kelime tekrarlardı ve sonra ilâve etti:

— Sahipkıranın verdiği cevabı da okuyayım mı?

Ev sahibi, şuurunu kaybetmek üzere bulunuyordu. Bu adam sihirbaz mıydı, kâhin miydi, evliyaullahtan mıydı? Nasıl oluyor da hakanın en mahrem muhaberelelerini biliyordu. Yoksa, yoksa bizzat Timur muydu? Hızır Hoca, ansızın zihnine yapışan bu ağır istifham işaretini üzerine şöyle bir topardı, iki gözlerini oğuşturdu, karşısındaki adamı olanca dikkatle süzmiye girişti.

Artık mektubu unutmuştu. Timur ile karşılaşmış olmak ihtimalinin uyandırdığı korku ile halecanlar geçiriyordu. Maamafih tehevüre kapıldığını da ummaktan geri durmuyordu. Zira Timurun evine gelmesini, güneşin yere inmesi kadar müsteb'at buluyordu. Timur, Cihangir Timur, bir Moğol Ağlanının evine sığacak kadar küçük bir fert miydi?

Hem böyle düşünüyor, hem kambur taciri süzüyordu. Şu kınalı saçların altında Timurun anadan alınma beyaz tacı mı vardı? Biraz gülümser gibi görünen şu gözlerde büyük hakanın dünyayı korkutan sert bakışları mı saklanıyordu? Hızır Hoca, inşubet veya menfi bir kanaat edinemedi ve yine kekeledi.

— Oku, onu da oku!

Aksak cihangir, müstehzi bir sesle kendi yazdığı cevabı da okudu ve sordu.

— Nasıl inandınız mı, her şeyi biliyormuş muyum?

Hoca, sersem sersem yalvardı:

— Mademki bu kadar açıldın.

Bari sırrın üst tarafın da açığa vur: Mektupları nasıl gördün? Yoksa sahipkırana hazretlerine yakınlığın mı var?

Anı bir düşünce Timurun tabiri etti, oynamağı giriştiği mut-hikeye plân haricinde bir sahne daha ilâve etmek hevesine kapıldı:

— A Hızır hoca, dedi, insan biraz dikkatli olmalıdır. Hân tanıyıp bütün emirlerine boyun eğdiğin, üstelik kızını da kendisine vermek istediğin bir adamı tanımamak sana ayıp değil mi?

Güneşin odaya sığdığını gören Moğol Ağlanı öyle bir mucizenin uyandırabileceği hayretin en son haddini taşıyordu. Yerinden kalkıp Timurun ayağına kapanamıyordu. Çünkü dizlerinin bağı çözülmüştü. Bir kelime bulup söyleyemiyordu, çünkü dili tutulmuştu. Bütün benliği gözlerinde yaşıyordu. Hayran ve perişan bakınıp duruyordu. Timur, bu hayret ve haşyet âbidesini bir lâhza seyrettikten sonra gözlerine hükümdar bakışlarını taktı, sesine efendi şiyvesini geçirdi, hakikati tavzih etti:

(Arkası var)

## Greta Garboyu Batıranlar Ve Ona Tapanlar Var

### Bu Meşhur Yıldız Hakkındaki Neşriyat Kanlı Bir Düelloya Sebep Oldu

#### Garbonun İsveç Seyahatinin Hakikî Sebebi Anlaşıldı

Los Angeles, 18 (Hususi) — Geçenlerde buradan memleketine dönen meşhur sinema yıldızı Greta Garbo hakkında yine bir sürü neşriyat başlamıştır. Aslen İsveçli olan bu kadının san'at kıymeti hakkında ötedenberi şiddetli münakaşalar yapılır. Greta Garbonun takdirkârları, onu, eşi bulunmaz bir san'atkâr olarak tanıdıkları halde muarızları, en ehemmiyetsiz bir rolün ifasına bile muktedir olmadıkları iddiasındadırlar.

Yine bu yüzden, son aylarda bir anket açıldı: Greta Garbonun san'atini gölgede bırakacak yeni bir san'atkârın keşfedildiği söylendi. Bu san'atkâr Marlen Ditrhi.

Fakat anket bitim bulup ta netice alındığı zaman görüldü ki, müsabakaya iştirak eden karilerden hiçbiri Marlen Ditrhin kudretini ve meharretini inkâr etmemekle beraber Greta Garboya tefevvuk ettiğini kabul etmedi. Bu suretle ve bir müddet için

Greta Garbo da sakın sakın çalmak fırsatını buldu.

Fakat son günlerde bazı Amerikan gazetelerinde başhyan neşriyat yine Greta Garbo hakkında bir hayli dedikoduların meydana almasına sebep oldu. Bu neşriyatı yapan Artür Robenson isimindeki hikâye muharriri ve münekkittir. Bu muharririn iddiasına

göre Greta Garbo, değil bir san'atkâr olmak, çamaşır yıkamasını bile bilmiyen ahmak bir kadındır. Halbuki meşhur tiyatrocun Mak Key bu fikirde değildir. Onun kanaatine göre Greta Garbo, Allahın insanlara bahşettiği bir hediyedir.

Bu neşriyat ve mukabil neşriyat o derece şiddetli bir mahiyet almıştır ki nihayet iki muarız düello yapmaya karar vermişlerdir.

Düello Masasçüzet eyaleti dahilinde kılıçla icra edilmiştir. Artür Robenson düello esnasında kolundan hafif bir yara almış ise de hasmı Mak Keyi ağır surette yarala-

miya muvaffak olmuştur. Artür Robensonun kalıcı tiyatrocunun göğsünden girmiş ve sırtından çıkmıştır.

Son zamanda istirahat etmek istediğini söyleyerek İsveçce hareket eden Greta Garbonun seyahatindeki hakikî sebep işte bu neşriyat ve bundan doğan düello meselesidir.



Kanlı düelloya sebep olan Greta Garbo

## Kanserin Yeni Bir İlâcı Mı Bulunuyor?

### Mütehassıs Bir Sırp Doktorun Ölümü, Tecrübeleri Eksik Bıraktı

Bir müddet evvel Belgratta ölen doktor Johanoviçin kaybolmasını fen âlemi için büyük bir ziya addedenler vardır. Bu doktor, bilhassa kanser hastalığına dair yaptığı mühim tecrübe ve tetkiklerle marufur.

Fakat aldığı neticeleri öğrenmek mümkün olmadığı içindir ki bilhassa teessür izhar olunuyor. Maamafih birçok doktorlar, bu zat ile beraber uzun zaman çalışmış olan muavini doktor Sahoviçe müracaat ederek profesörün elde edebildiği neticeler hakkında malûmat sormuşlardır. Bu zatın Paris Tıp Akademisine verdiği cevap şudur:

"Profesör Yohanoviçe birlikte yaptığımız müşahede ve tetkikler göstermişti ki arı yetiştiren ve arıcılıkla meşgul olanlar arasında kansere tutulanlar yoktur.

"Bundan çıkardığımız netice,



Doktor Johanoviç

arı sokmasının kanser hastalığına iyi gelebileceğidir. Öyle ya! arı yetiştiren bir adam kendisini ne kadar iyi muhafaza ederse etsin, ömründe elbette ki birkaç

defa arılar tarafından sokulmuş olacaktır. Bunun üzerine muhtelif kanser hastalarını arılara sokturduk ve gördük ki üçüncü veya dördüncü sokuştan sonra kanser şişi hafifledi ve hastanın umumi ahvalinde büyük bir iyilik hasıl oldu. Fakat bütün gayretlerimize rağmen hastalığın ârazını tamamen izale edemedik, Bunun üzerine arı iğneleri ve bu iğnelerin ihtiva ettiği acııcı madde ile kan serli hüceyrelere mürekkep bir nevi serum vücuda getirmeyi düşündük.

"Tam besirada profesör Yohanoviç vefat etti ve tecrübeleri varım kaldı. Şimdi Sırp hükümetinin tensibi ile bir tıp heyeti, yarım kalan bu tecrübelerle devam edecektir."

★

Diğer taraftan, Amerikadan gelen haberler, orada da birçok doktorların bu esas üzerinden tecrübeler başlandıklarını bildirmektedir.

## SON POSTA

Yevmi, Siyasi, Hava ve Halk gazetesi!

İdare: İstanbul: Eski Zaptiye Çatalçeşme sokağı 23

Telefon İstanbul - 20203

Posta kutusu: İstanbul - 741

Telgraf: İstanbul SONPOSTA

### ABONE FİYATI

TÜRKİYE	Yabancı
1400 Kr. 1 aya	2700 Kr.
750 " 6 Ay	1400 "
400 " 3 "	800 "
150 " 1 "	300 "

Yeni evrak geri verilmez.

İlanlardan mes'uliyet alınmaz cevap için mektupları 6 kuruşluk Pul ilâvesi lâzımdır.

Adres değiştirilmesi (20 kuruştur).



# ÇANAKKALE

## Gemilere : Ateş Kes, Kayıklara : İleri Hareket! Emri Verildi

Halbuki S sahiline gidecek olan ve her biri altı büyük kağı çekmekte bulunan gemiler Boğazın akıntılarına karşı o kadar yavaş ilerliyordu ki saat beş buçuk olduğu halde, bunlar henüz Boğazın methaline gelememişlerdi. Çarnaçar diğer kayıklar da beklediler. Gemiler de güneş doğuncuya kadar bombardmana devam ettiler. Saat altıdan biraz evvel, artık bu kayıkların fazla beklememesi kararlaştırıldı ve gemilere ateş kes, kayıklara da ileri hareketi emri verildi.

Şibihcezirede el'an bir eseri hayat görülmüyordu. Anadolu sahilinde atılan birkaç mermiden maada bu müthiş bombardmana sahilden hiç mukabele edilememişti.

### X Sahiline Çıkış

Saat altıdan birkaç dakika evvel İmplantable gemisi, Lancashire kışa ile tesettür kuvvetlerinin kumandanını W sahiline ihraç etti ve Royal Fusilliers kışaını hâmil bulunan dört kayık yanında olduğu halde 500 yarda mesafeden ve bütün topları ile X sahilini dövmiye devam etti.

Teke burnunun takriben bir mil kadar üst tarafında bulunan X sahili, alçak ve kırılıp dökülmekte olan kayalıkların eteğinde 200 yarda uzunluğunda bir kumuktan ibaretti.

Burası hakikaten çok iyi intihap edilmişti. Çünkü kayalıklar, piyadenin ileri hareketine ciddi bir mâni teşkil etmemekle beraber, Türkler dahi bu noktada vaki olacak bir ihraç hareketine kadar hazırlıklı değildiler. Tel örgü gibi mania bulunmadığı gibi Türkler, bu sahilin müdafaasına ancak on iki kişilik bir müfreze tecrik ve tahsis etmişlerdi.

İmplantable'in müthiş ateşi karşısında son derece şaşırarak bu müfreze ihraç hareketine mâni olmak için hiçbir harekette bulunamayacağı pek tabii idi. Binaenaleyh saat 6,30 da Royal Fusilliers taburunun iki bölüğü, tabur karargâhı ve makineli tüfek kışaı, tek adam kaybetmeden kayalıkların tepesine vasil oldu. Kayıklar, mütebaki efradı, sahil bahri ve berriye teşkilâtına memur kışaı, ağır siper kazma alât ve edevatını ve ihtiyat cephanesini almak üzere yaklaşmakta olan diğer gemilere döndüler. Yedi buçukta bunlar da salimen karaya çıkarıldı.

Bu sırada, içerlere doğru ilerliyen tesettür kuvvetleri şiddetli bir ateşe maruz kalmış ve Kolonel Nevenham solda bir müdafa cenahı tesis edebilmek için şimali-şarki cihetinde herhalde biraz arazi kazanmak lüzumunu düşünerek bu işe Kapitan Leslienin bölüğünü memur etmişti.

Diğer bir bölüğü ihtiyatta bırakarak cephenin merkezinden de, sahilinden 500 yarda ilerde mevzi tutmak üzere iki takım efradı ileri sürmüştü. Kendisi de bir buçuk bölük ile 114 rakımlı tepedeki Türk siperlerine hücum edip W sahilinden karaya



Çanakkalede W sahil

çıkacak kuvvetlerle rabita tesis etmek üzere yola çıkmıştı.

Saat 8 de harekete başlayan Kapitan Leslie bir müddet arızasız olarak yoluna devam edebilsin fakat 800 yarda kadar ilerledikten sonra kuvvetli bir müdafaaya rastgelerek olduğu yerde kalmıya mecbur olmuştu.

Sağ cehatte ise Kolonel Nevenhamın kışaı önlerindeki

bütün maniaları aşarak saat onbirde 114 rakımlı tepesi zaptetmişlerdi. Elhasıl X sahilindeki hareket iyi başlamıştı. Gayet yakın mesafeden ateş eden 12 pusluk topları verdiği manevi cesaret sayesinde ileri kıtaat zayıf vermeden karaya çıkmış, ilk maksat elde edilmiş ve sahilde kuvayı külliyeinin ihracına müsait bir surette ihzar edilmişti.

(Arkası var)

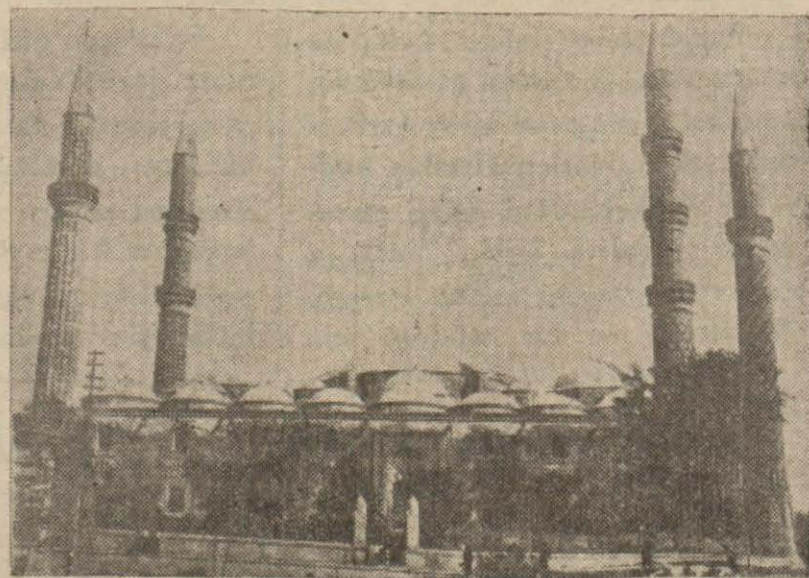
## Edirnenin Âbideleri

### Üç Şerefeli Camiin İnşasında 70 Deve Yüğü İran Boyası Kullanılmıştır

Edirne (Husus) — Edirne'nin birçok eski eser ve âbidelerle doludur. Bunların mazileri çok şayanı tetkiktir. Bilhassa inşa safhaları itibarile de bu eserler hayli şayanı dikkattir. Bununla beraber bu tarih yadigarları Türk mimari sanatının en mükemmel eserlerindendir. Bunlardan üç şerefeli camiin inşasına 831 tarihinde Yıldırım Beyazıdın oğlu Musa Çelebi tarafından başlanmış 841 tarihinde İkinci Murat tarafından Timurtaş Paşanın nezaretinde altında bir heyete tamir ettirilerek mütebaki aksamı yaptırılmıştır. Asıl mimarının Konyalı bir zat olduğu rivayet edilir. İnşası on sene devam etmiş, yedi bin kese altın sarfedilmiş ve inşaat 851 senesinde hitam bulmuştur.

İlk senelerinde (Yeni Muradiye), sonraları da (Yeni cami) denilmiş ise de bilâhare üç şerefeli ismi verilmiştir. Cami dahil iki bin metre murabbaında ve müselleş şeklidir. Bir büyük, dört küçük kubbesi vardır. Zemini mermer taşlarla kaplı, harem ise Osmanlıların ilk inşa ettikleri bir haremdir.

Haremin etrafı on sekiz sütun üstüne müstenit 21 kubbeyle çevrilmiştir; ortasındaki abdest musluğuna evvelâ (Havzı Hanefi) fa-



Edirne'de Üç Şerefeli Cami

kat sonraları şadırvan yapılmıştır.

Evliya Çelebinin yazdığına göre, camiin inşaatında İrandan getirilen 70 deve yüğü boya kullanılmıştır.

## Ticaret Müzesi

### Bir Sene Zarfında 25 Bin Kişi Müzeyi Gezdi

Bu sene Sultanahmetteki Sanayi ve Ticaret Müzesini ziyaret edenlerin miktarı çok artmıştır. Bir sene müzeyi (25) bin kişi gezmiştir.

Ziyaretçiler arasında seyyahlar da mühim bir yekün tutmaktadır. İktisat Vekâleti geçen sene bütün ticaret müdürlüklerine bir tamim göndererek müzede teşhir edilmek için kendi mütakalarında yetiştiren mahsulleri mallı mamulâtın birer parçasının müzeye gönderilmesini bildirmiştir.

Bu tamime karşı ancak sekiz ticaret müdürlüğü bazı eşya göndermek suretile cevap vermişlerdir. Birçok fabrikacılar aynı zamanda kendi mallarına bir rekâm yapmak için müzeye birçok şeyler hediye etmişler.

## Günün Meselelerinden

### Sanayi Mi, Ziraat Mi?

#### Memleketi Muhtelif Ziraat Ve Madencilik Mintakalarına Ayırmak İcap Ediyor

(Baş tarafı I inci sayfada) raati düşünmemek mümkün değildir.

Galiba bundan dolayıdır ki, her göze çarpan ve her kalpte yer bulan bu istidat, memleketin bir ziraat memleketi olduğunu iddia ettirmektedir. Memleketin bu müstesna kabiliyetinden şüphesiz azami nispette istifade edeceğiz. Bunun için geniş ve kat'i bir program lazımdır.

Bir program ki esaslarını fenden, tecrübeden, ahval ve eşyanın tabiatlarından alacağı için hiç değişmeyecektir. Günlük siyasetlerden, muvakkat ve geçici heveslerden, taklit ve görenek mahsulü olan tedbirlerden müteessir olmayacaktır. Şu ide evvelâ ilim ve ihtisasa müracaat edeceğiz. Memleketi fenni kabiliyetlere göre mintaka mintaka taksim edeceğiz. Nerelede hangi nevi işleri tesis ve tanzim edeceğimizi kararlaştıracacağız.

Her memleket, her mintaka galip bir istidat ile ya ziraate, ya sanayie, yahut ticaret ve mübadeleye müsaittir.

Akdeniz sahilleri, İzmirden Adanaya kadar hep birbirine benzeyen geniş bir iklimdir. Kışın çok sıcak memleket mahsullerine örtülü büyük zeytinler diğer mintakalardan ayrılmış müstesna bir ziraat muhitidir. Bu sahillerin teşkil ettiği yarımadaya yüksek dağlar mintakasından ayrılan çamlık bir kısım arazi vardır.

O yüksek dağların etekleri çok kuvvetli su cereyanlarını, çok yüksek şelâleleri ihtiva eder. Bundan dolayı bu iyi ve mükemmel bir sanayi mintakası olabilir. Bu dağların üstünde Anadolunun meşhur yaylaları vardır. En geniş kısımlarında çorak ve tuzlu birer çöl halinde olan bu yaylalar hayvan yetiştirmek ve birçok imalâthaneler tesis etmek için son derece müsaittir.

Şarki Anadolu havalisi, Fırat ve Dicle arasındaki yerler müstesna olmak üzere dünyanın en zengin madenlerle doludur. Buralarda ziraatten bahsetmek gâflerinin en büyüğüdür. Anadolunun şimalinde de cenubu gibi yüksek dağlarla ayrılan Karadeniz yamaçları vardır. Burası da kendine mahsus ziraat ve sanayi mintakaları ihtiva eden yekpare bir iklimdir.

### Yapılacak Taksim İş

Bu muhtelif mintakalarda evvelâ ziraat ve sanayi mevzuu olacak yerler tayin edilmeli, deniz ve kara ticaretleri için merkez olacak şehirler ve iskeleler tespit olunmalıdır.

Bu suretle her mintakada gerek devletin, gerek halkın faaliyetini en ziyade üzerinde tehsif edeceği iş neveleri taayyün etmiş olur. Binnetice umumî iş bölümü itibarile her mintakanın muhtaç olduğu tesisat ve ishahat vaziyetine intikal edilmiş olur. Bu da fennin ve ihtisasin vazifesidir.

Meselâ ziraat mintakasında her şeyden evvel en çok ve en iyi mahsul verecek maddeler tayin edilmelidir.

Pamuk mintakasında arpa yetiştirmeye çalışmak bir nevi israftır.

### Büyük Ziraat Meselesi

Bundan sonra ise büyük mikyasta ziraate yol aramak lazımdır. Çünkü küçük ziraat makine tabikatına tahammül edemez. Makinesiz ziraat ise randiman itibarile olduğu kadar cins ve nefeset itibarile de makineli ziraate karşı durmaz. Büyük Ziraat için de büyük çiftliklerin kendi

kendine teşekkülünü beklemek, ve mümkün olduğu kadar buna yardım etmek pek batı terakkidir.

### İki Çare Arasında

Biraz daha süratli terakki için, ya ferdi ve hususî teşebbüsler, yahut devletçe, büyük ziraat teşekkülleri vücuda getirmek lazımdır.

Yani ya Amerikada olduğu gibi cesim ziraat şirketleri teşekkül ederek nüfus ve muhacirden, tohum ve malzemeye kadar her türlü hayatının ve çiftliklerin ihtiyaçlarını tedarik etmek lazımdır, adeta çiftlikleri, sahipleri hesabına tesis ederek uzun vadelerle ve yüksek faiz ve temettüleriyle ödenmek şartıyla onlara devretmek, yahut ta devletçe istihlal birlikleri, köylü ve zürradan mürekkep ziraat şirketleri vücuda getirmek çaresi vardır.

### Hangi Şekil Mülayim Görünüyor?

Amerikada takip edilmiş olan şekil, oraya muhacir celbetmek mecburiyetinden dolayı oranın hususî vaziyetinden doğmuş bir usuldü. Başka yerlerde böyle harıçten muhacir gelmesine ihtiyaç gösterecek boş arazi yoktur. Yapılacak şey arazi ve mahsulât teminatına mukabil geniş kredi müesseseleri vücuda getirmektedir. Büyük ziraat erbabını cesaretlendirmek, makine, tohum, hayvan ve inşaat için taksitli tediyata müsait müesseseler, fabrikalar tedarik eylemektedir.

Köylü çok geri, çok iptidai usuller içinde bağlı kalmıştır. Bu şerait önünde Amerikada olduğu gibi ferdi teşebbüslerle yapılacak şirketlerin muvaffak olması çok güçtür.

Herhalde seri bir ziraat terakkisi için devletin müessir bir rehberliği zaruri görülmektedir. Bu rehberliği devletin göze almasına rağmen büyük çiftlik teşkilâtını ferdi bir mahiyette vücuda getirmek büyük sermaye sahipleri ne köylüyü ezdirmek demektir. Bu itibarla teşkilâtı köylü arasında kuvvetli istihlal şirketleri mahiyetinde yapararak ziraatı sanayileştirmek, hem de içtimai, kolektif bir istikamete sevk ederek tarakkisini en seri, en emin bir şekilde temin etmek şüphesiz bir tekâmüldür.

### Eğer Fikir Müritse...

Bu kadarı müfritane görülürse, yapılacak iş, ferdi istihsal genişletmek büyük çiftlikler teşekkülünü süratlendirmek ve ziraatı büyük sermayeler tedarik etmektir. Aynı zamanda ziraat mahsullerine fazla kârı mahreçler bulacak teşebbüsler lazımdır olduğu gibi, lüzumunda toprağa ve mahsulâtına yatırılan sermayelerin ziraat mintakalarında diğer işlere tahsis edilen sermayelerden daha fazla himayesi gibi tedbirler almak ta icap eder.

Vaktile gerek memuriyet hayatında, gerek serbest san'atlerde zenginleşen insanların kendilerine bir çiflik hayatı tanzim etmeyi gaye edinirlerdi. Çocuklarına da böyle bir miras bırakmak için onu en sağlam bir irat bilirlerdi. Yavaş yavaş bu kanaat sarsıldı, yerine emlak ve akı, apartman kaim oldu. Gene çiftliklere doğru cereyan hâsil etmek için ziraat yatırılabacak sermayenin fazlası a i yesi şart, ve bunun faydası a i ardı.

Ziraati terakki edecek ameller bu prensiplerle tah edince tespit olunursa, artık bozulmaz, ihmal edilmez ve unutulmaz, ve bir kere bu istikametlere mesai çevrilecek olursa artık bütün faaliyetlerin bu yolu takip etmesi kendiliğinden memlekette zaruri ve mecbur olur.



## Bir Hırsızın Başından Geçen Vak'alar:

# Parasız Milyoner!

Muharrir:  
Arnold Galopen  
- 3 -

### Mobilya Satarak Parasını Cebime Yerleştirdikten Sonra Parisin En Mükellef Otelinde Şahane Bir Apartman Tuttum!

Kapının çingırağı düşünceleme fasıla verdi. M. Risenford gelmişti.

O da uşağının delâletile içeriye girdi. Kısa boylu, şişman ve her vakit mütebessim bir adamdı, ilk iş olarak derhal:

— Beni görmek istemişsiniz, yoksa mefruşatınızı değiştirmek arzusunda mısınız? Diye sordu.

— Hayır azizim, bilâkis mefruşatımı size satmak istiyorum.

M. Risenfordun dudaklarından tebessümü silindi.

— Evet, diye tekrar ettim. Yanlış anlamadınız, (Singapor) da mühim bir memuriyete tayin edildim. Nihayet yarın sabah Paris'ten ayrılmak ve öbür gün Marsilyadan vapura binmek mecburiyetindeyim. Binaenaleyh mobilyamı satacağım.

Mösyö Risenford vavları feye çevirerek Fransızca'yı çok belli bir Alman telâffuzu ile konuşuyordu.

— Fena zamana tesadüf etti, diye cevap verdi. Bugünlerde alış veriş tamamen durmuştur, ne alıcı vardır, ne de satıcı! Maamafih eğer biraz bekleyebilirsiniz, belki size bir müşteri bulurdum.. Fakat..

Sözünü kestim:  
— Eğer istemiyorsanız açık söyleyiniz. Müracaat edeceğim başka yer yok değildir. Esasen Volkom ticarethanesi bana bir teklifte de bulunmuştur.

— Yal... Peki bu ticarethane ne verdi?

— Onu birazdan söylerim. Evveleminde sizin fiatınızı anıyalm. Fakat düşünmeden söylemeyiniz ve hatırımda tutunuz ki, Singaporda uzun müddet kalacak değilim, yine Parise geleceğim, yine yerleşeceğim, yine mefruşat alacağım..

Haydi bakalım, şimdi söyleyiniz!

Ben çekmeceyi açarak içinden eski faturaları çıkardım ve bunlara bir göz attıktan sonra:

— Burada gördüğünüz mefruşat bana tam (176,000) franga mal olmuştur, dedim.

M. Risenford kulağını şöyle kaşdı, sonra:

— Olabilir, dedi. Fakat bilirsiniz ki, mobilye denilen şey bir defa kullanıldı mı kıymetinin lâakal üçte ikisini kaybeder.

Bundan başka bu dakikada mağazalarım da yer yoktur. Bu mefruşatı alırsan sandalbedestanına göndereceğim. Orada satacağım. Kimbilir, belki de kırk bin frangı zor tutturabilirim.

— Pekâlâ, kırk bin frangı kabul ediyorum!

— Pardon, pardon, kırk bin frank veriyorum demedim. Eşyayı Sandalbedesteninde satarsam kırk bin frangı zor tutturabilirim, dedim. Bunun masrafı yok mu; hulâsa otuz bin frank veriyorum.

Peşin değil mi?

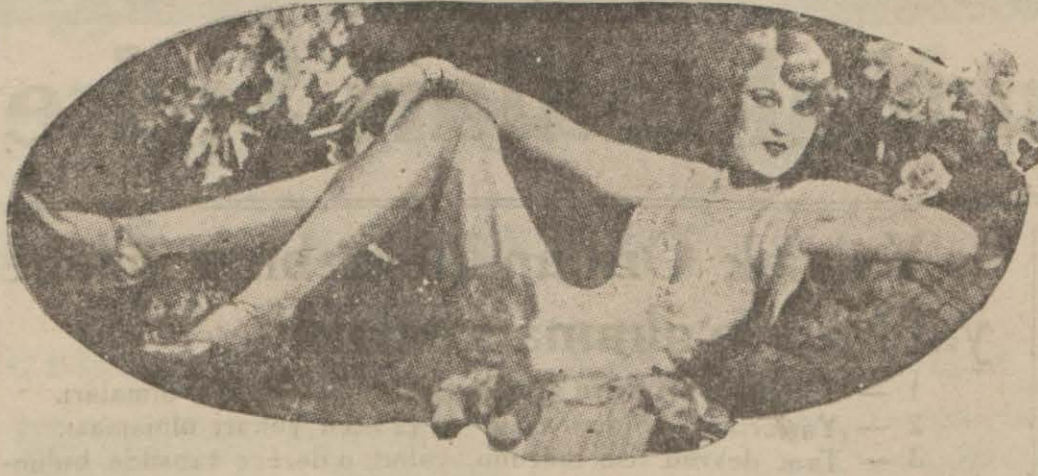
— Evet, yani mobilyeyi mağazama naklettikten sonra... Takriben saat beşe doğru!

— Daha evvel aldırılmaz mısınız?

Satıcı saatine baktı:

— On bire gelmiş.. Hayır, daha evvel mümkün değildir.

— Pekâlâ, sizi saat beşte beklerim!



#### Edith bu otelde tekrar müsterih bir vaziyeti aldı

Bu muhavereyi müteakıp satıcı derhal çekilmedi. Bir defa eşyayı muayene etmek istedi. Bu arada yatak takımları gözüne ilişti.

Onlara da ayrıca beş bin frank teklif etti, sonra apartman kirasını ve vergi taksitlerini verip vermediğini öğrenmek merakına düştü. Makbuzları görünce rahat etti ve:

— Akşama görüşürüz diyerek kapıdan çıktı:

Edith tamamen sakinleşmişti; Mobilye kaldırılırken hiç ses çıkarmadı, bilâkis bavullarımızı hazırlamakla meşgul oldu.

Mösyö Risenford'tan otuz beş bin franklık çeki aldıktan ve bol bol tazminat vererek hizmetçileri de savdıktan sonra kapıcı vasıtasıyla bir otomobil getirttim, bavulları yüklettim.

Tam otomobile bineceğimiz sırada kullipten bir kapıcı gelecek namına bir mektup getirdi.

— Efendim cevabı varmış! Elli frank uzattım:  
— Akşam geleceğimi söylersiniz, dedim.

Kapıcı sevinerek gitti. Edith te o zaman ilk sualini sordu:

— Şimdi nereye gideceğiz?  
— Evvelâ otele!

Otomobile bindik. Şoföre bir adres söyledim, hareket ettik!

İntihap ettiğim otel Parisin en muhteşem otellerinin başında gelen Kolombia oteli idi.

Burada fiatını sormıya bile lüzum görmeden Danimarka kiralının daha o sabah terkettiği en mükellef bir daireye yerleştim. İsimimizi de:

— Kont ve Kontes Şefild, olarak kaydettim.

Vakıâ otelin kapıcısı bu kadar muhteşem bir isim taşıyan bir ailenin bu derece az eşya ile gelişine hayret etti, fakat ben eşyamın arkadan geleceğini söylemek suretile işi düzeltmekte kusur etmedim.

Edith yerleştiğimiz daireyi hakikaten şahane buldu:

— Cidden güzel, dedi, fakat her halde pek ucuz olmasa gerektir! Ümit ederim ki burada uzun müddet kalarak masrafa boğulmayız!

— Bilmiyorum. Bu noktayı ancak 24 saat sonra öğrenebileceğim.

O akşam büyük bir lokantaya giderek yemek yedik, sonra erkenden dönerek yatağa girdik.

—

Ertesi sabah ilk işim (Rosvel) i ziyaret etmek oldu, beni bekliyormuş, görür görmez:

— Para hazır mı? Diye sordu.

— Evet, dedim. Fakat mobilyem zannettiğimiz miktarı getirmedim.

— Ne etti?

— On beş bin frank?

— Ne yapalım, bununla iktifaya çalışırız: Altı bin frank ikramiye. 150 lira veznedara, 120 lira muhasibe, 100 lira daktiloya, 80 lira odacıya verdiğimizde yine dört bin beş yüz frank kalır. Vakıâ çok değil amma yine yetişir! Ben daireyi şimdiden peyledim. Masaları, kanapeleri, gişeleri ile hazır yerleşmiş mükellef bir banka..

— Nasıl, böyle bir yeri altı bin franga mi buldunuz?

— Evet fakat seneliği değil aylığı altı bin franga! Vakıa biraz tuzlu amma gördüğünüz zaman beğeneceksiniz!

— Peki burada ne yapmak niyetindesiniz?

— Söylerim. Fakat evveleminde paraları göreyim!

( Arkası var )

### Yüksek Baytar Mektebi Mübayaat Komisyonu Riyasetinden

- 1 — Et
- 2 — Ekmek
- 3 — Yaş sebze ve meyva
- 4 — Süt ve yoğurt
- 5 — Arpa, saman, ot, kepek, mısır, kırma.
- 6 — Kok kömürü
- 7 — Zeytinyağı, sadeyağ, şeker, pirinç, makarna, şehriye, patates, salça, beyaz ve kaşar peyniri, zeytin tanesi, tuz, un, bulgur, kuru üzüm, limon, çay, gaz, soda, sabun, kuru soğan, yumurta, kuru sebze.

Mektebin bu senelik ihtiyacı olan balâda muharrer yedi şartnameye merbut erzak 7 eylül 932 çarşamba günü saat on altıda kapah rarf usulile münakasaya vaziedilecektir. Şartnameler mektepten alınabilir. Taliplerin teminatı muvakkatesini vezneye vermek suretile yevm ve vakti mezkûrda Fındıklıda Güzel San'atlar Akademisindeki Yüksek Mektepler Muhasebeciliği binasında müteşekkil Mübayaat Komisyonuna müracaatları ilân olunur.

Doğum ve kadın hastalıkları mütehassısı

### DOKTOR Hüseyin Naşit

Hastalarını Türbe karşısında eski Hilâlahmer binasındaki muayenehanesinde hergün öğleden sonra kabul etmektedir. Telefon İst. 22622

# ANKARA

## İSMET PAŞA KIZ ENSTİTÜSÜ

Kayıt ve kabul şartları

- 1 — Mektepte bu sene açılacak leylî pansiyona talebe kayıt ve kabulüne başlanmıştır.
- 2 — İlk mektep mezunları birinci sınıfa, diğer orta derecedeki mekteplerden gelecekler ait oldukları sınıflara kabul edilirler
- 3 — Bu sene yalnız 40 leylî talebe alınacak ve müracaat sırasile talebe kabul edilecektir.
- 4 — Her türlü izahat için Mektep Müdürlüğüne müracaat edilmesi.

### Ankara Yüksek Ziraat Mektebi Mübayaat Komisyonundan:

Mektebin mayıs 933 gayesine kadar ihtiyacı olan 350 teneke benzin 750 teneke ince mazot 10000 kilo kuru ot 25000 kilo kuru odun 750 kilo şeker 5950 kilo koyun eti 14100 kilo ekmek 850 kilo sadeyağ 22 ağustos 932 pazartesi günü saat 14 te münakasai aleniyesi icra edilecektir. Taliplerin şeraiti anlamak için hergün mezkûr mektebe ve yevmî ihalede mektepteki mübayaat komisyonuna teminat mektup veya makbuzlarile müracaatları.

Zafiyeti umumiye, işitimsizlik ve kuvvetsizlik halâtında büyük faied ve tesiri görülen:

## FOSFATLI ŞARK MALT

Hulâsası

Kullanınız.. Her eczanede satılır

### İstanbul Belediyesi İlanları

Adalar belediye şubesinden: Büyükada'da nezafat ahır ittisalinde tephirhane arabasının muhafazasına mahsus bir sundurma inşası münakasaya konulmuştur. İnşasına talip olanları bedeli keşfi olan 246 lira üzerinden teminat akçalarile beraber 25 ağustos 932 perşembe günü saat on altıya kadar daire encümenine müracaatları[B]

Keşif bedeli 319 lira 70 kuruş olan Büyükada kaymakamlık ve belediye şubesi dairesinin su tesisatı açık münakasaya konulmuştur. Talip olanlar keşif evrakını görmek üzere hergün levazım müdürlüğüne, münakasaya girmek için de 24 liralık teminat makbuz veya mektubu ile 25-8-932 perşembe günü saat on beşe kadar Daimi encümene müracaat etmelidirler. [I]

Şehir bandosu mektebi için lüzum olan 500 kilo lâhana, 400 prasa, 500 adet enginar, 250 kilo taze bakla, 200 kilo semizotu, 600 ispanak, 150 çalı fasulya, 150 taze banya, 900 ayşe kadın fasulya, 5000 adet patlıcan, 150 kilo barbunya fasulya, 2000 adet yeşil salata, 1500 adet limon, 500 kilo sakızkabağı, 900 kırmızı domates, 120 yeşil dolmalık biber, 150 havuç, 350 kereviz pazarlıkla alınacaktır. Talip olanlar tafsilât almak için levazım müdürlüğüne pazarlığa girmek için de 45 liralık teminat makbuzu veya mektubu ile 22-8-932 pazartesi günü saat on beşe kadar Daimi encümene müracaat etmelidirler.

Hakimiyeti milliye ve Dumlupınar Yatı mektepleri için lüzumu olan 9800 kilo ayşe kadın fasulya, 52000 adet patlıcan, 2000 kilo banya, 3000 domates dolmalık, 5000 yemeklik domates, 2200 dolmalık biber, 6500 sakız kabağı, 2500 taze bakla, 1300 taze bezelye, 5500 ispanak, 6200 lâhana, 7000 prasa, 1600 kök kereviz 700 yaprakereviz, 2000 havuç, 1700 semizotu, 1500 kestane kabağı, 1000 pancar, 8000 kuru soğan, 180 kuru sarımsak, 1700 adet enginar, 1000 adet karnabahar, 12000 adet yeşil salata, 11000 demet taze soğan, 2500 demet kırmızı turp, 2500 demet dereotu, 9000 demet maydanoz, 4000 adet marul, 24000 adet limon kapalı zarfla münakasaya konulmuştur. Talip olanlar şartname almak için hergün levazım müdürlüğüne müracaat etmeli ve münakasaya girmek için de 859 liralık teminat makbuzu veya mektubu ile teklif mektuplarını 29-8-932 pazartesi günü saat on beşe kadar daimi encümene vermelidirler.

### EMLÂK ve EYTAM BANKASI İLÂNATI

#### Satılık Hane

### Kat'i İhale - Nısf İTaksit İle Satış

Kadıköyünde Osman Ağa mahallesinde Muhtar Efendi sokakında 6. oda, 2 sofa, bir taşlık, bir kiler, bir banyo, bir mutbak, üç helâ ve odunluk ve bahçeyi muhtevi, Kadıköy iskelesine beş dakika mesafede cadde ve çarşıya yakın kârgir bir ev 12/9/932 tarihinde satılıktır. İstanbul Dördüncü İcra dairesinde 930/285 numaralı müzayedesine iştirak edenlerin uhdesinde kaldığı takdirde ahkâmı mevzua dairesinde ikrazatta bulunulacağı ilân olunur.



# BOZÜYÜK VE BOZÜYÜK NEŞ'E RAKISI

PEK ÇOK ZAMANDANBERİ HALKIN TAKDIR VE TEVECCÜHÜNÜ KAZANMIŞ OLAN BOZÜYÜK VE BOZÜYÜK NEŞ'E RAKILARI BU KERRE YENİ TESİS EDİLEN FABRİKADA GAYET İTİNA İLE FENNİ VE SİHHİ BİR ŞEKİLDE İMAL EDİLEREK PİYASAYA ÇIKARILDIĞINI MUHTEREM HALKIMIZA MÜJDELEMEKLE KESBİ ŞEREF EYLERİM EFENDİM.

ALİ ULVİ MÜSKİRAT F. MÜDİRİYETİ

Bedava

Biçki ve Dikiş

dersi almak isterseniz

## Naumann Makinaları Şirketi

Biçki Yurduna müracaat ediniz.  
GALATA VOYVODA 19-21



İsmarlama gömlekler 14 ve 16 liradan itibaren

(Markası işlenmiş olduğu halde)

Pijamalar 28 liradan itibaren

IPEKİŞ'in B. B. markalı kravatları 80 kuruştan 700 kuruşa kadar

Kız ve erkek - Leyli ve nehari

### İSTİKLÂL LİSESİ

İlk, Orta ve Lise kısımlarını havidir.

Bütün sınıfları mevcuttur.

Kayıt muamelesine başlanmıştır

Cumartesi, Pazartesi, Çarşamba günleri saat 10 dan 18 e kadar müracaat olunabilir.

Şehzadebaşı Polis merkezi arkasında

Telefon 22534

### Kadıköy Malmüdürlüğünden:

Fenerbahçe deniz hamamları ve set gazino ve mahallin deniz hamamları 15000 lira bedeli ile Mühendis Rasim B. ve şerikine ihale edilmiş ise de münakit mukavele ahkâmına riayet etmediğinden mukavele feshi ile yeniden müzayedeye vaz ve taliplerin ihale evveliyesi olan 8 Eylül 1932 tarihine müsadif perşembe günü saat 14 te malmüdürlüğünde müteşekkil Komisyonca %7,5 teminat akçeleriyle müracaatları.

### Yüksek Orman Mektebine talebe yazılma ve alınma şartları:

- 1 - Taliplerin Türkiye Cumhuriyeti tebaasından olmaları.
  - 2 - Yaşlarının (18)den aşağı ve (25)ten yukarı olmaması.
  - 3 - Tam devreli lise mezunu, yahut o derece tahsilde buldukları maarif vekâletince tasdikli lise ve muadili şehadetnameli olmaları.
  - 4 - İyi ahlâklı olduğu ve hiçbir gûna cezaya çarptırılmamış ve hareketlerde bulunmadığı beyan eden ve mahalli zabıtasınca tasdikli olan ihtiyar heyeti mazbatasına malik olmaları.
  - 5 - Her türlü hastalıktan salim ve bilhassa görme, duyma ve söyleme uzuvları tam ve diğer noksanlardan berî, gezip yürümege biniciliğe dayanıklı olduğunu açıkça tasdik eden doktor raporu almaları lazımdır.
  - 6 - Talipler yukarıda yazılı vesikaları, en son mektep şehadetnamelerini, hüviyet cüzdanını, aşı kâğıdını İstanbulda Yüksek orman mektebi rektörlüğüne yazdıkları bir istidaya iliştirilerek mektebe yahut buldukları mahallerde orman müdürlüklerine veyahut en büyük mülkiye memuriyetlerine nihayet 20 Eylül 1932 tarihinde mektepte bulunmak üzere teslim ederler.
  - 7 - Talipler mektebe yazıldıktan sonra alınabilmek için usulü dairesinde ve nümunesi gibi noterlikten musaddak taahhüt senedi vermeleri lazımdır.
  - 8 - Taşradan gelecek taliplerin yol masrafı mektebe yazılıp alındıktan sonra mektepçe verilecektir. Taşradan gelecek talebe yol masraflarına ait vesikaları ve hareket ettiği mahalden Yüksek Orman mektebine girmek üzere hareket ettiğini beyan eder bir vesikayı beraberinde getirmelidir.
- Mektep leyli ve meccanidir. Tahsil müddeti üç senedir. Orman mühendisi yetiştirir.

Saraçhane Başında Münir Paşa konağında

Leyli Nehari - Ana - İlk - Orta - Lise - Kız - Erkek

## HAYRİYE LİSELERİ

Maarif vekâleti celilesinin 5/4/1932 tarih ve 18676 numaralı emriyle bütün mekteplere tamim edildiği üzere resmî muadeleti tasdik edilmiş olan mektebimizde talebe kaydına başlanmıştır. Enebi lisanlarına ilk sınıflardan itibaren başlanır. Nehari talebe mektebin hususî otomobil ve otobüslerle nakledilir. Hergün saat 10 dan 17 ye kadar kayıt muamelesi yapılmaktadır. Talep vukuunda posta ile tarifname gönderilir. Tel 20530

### İnkılâp Liseleri

Leyli ve Nehari - Kız, erkek, Ana, İlk, Orta ve Lise sınıfları

Müessisi; Nebi zade Hamdi

Kayıt ve kabul muamelesine başlamıştır. Çok kıymetli ve güzide muallimlerden mürekkep bir talim heyetine maliktir.

İngilizce ve Fransızca tedrisata bilhassa itina olunur. İlk kısmından itibaren her sınıf talebelerine bu iki lisan için ders saatleri haricinde meccani olarak hususî dersler verilir.

Mektep bir sene zarfında gördüğü büyük rağbet sayesinde bu sene faaliyet sahasını genişletmege mecbur olmuş ve eski Düyunu Umumiye civarında evvelce mülkiye mektebinin bulunduğu büyük, fevkalâde havadar binayı kiralamıştır.

Lise mezunu gençlerin hayat sahasında hemen bir iş edinebilmelerini temin için mektep idaresi bu sene ayrıca (Ticaret ve Bankacılık kurları da tertip edecek, bu kurlar için de talebelerden muayyen mektep ücreti haricinde hiçbir para almayacaktır.

Kayıt ve kabul için hergün saat 10 dan 16 ya kadar Nuruosmaniye-deki daireye müracaat edilmelidir.

İstiyenlere mufassal izahname gönderilir.



## ODEON İĞNELERİNİ

### TECRÜBE EDİNİZ.

Sadanın temiz ve dolgun çıkmasına hayret edeceksiniz.

### YELKENÇİ VAPURLARI

### KARADENİZ POSTASI ERZURUM

vapuru Pazartesi

22 Ağustos Pazartesi günü akşamı Sirkeci'den hareketle (Zonguldak, İnebolu, Ayancık, Samsun, Ordu, Giresun, Trabzon, Sürmene, ve Rize) ye gidecektir.

Fazla tafsilât için Sirkeci Yelkenli Hanındaki acentahâğına müracaat. Tel: 21515

### Biçki ve Dikiş Mektebi

1 Eylül'den itibaren derslere başlanıyor.

Son Fransız usulünde hendese üzerine, gayet kolay biçki ve dikiş dersleri verilir. Az bilen hanımlar 3, bilmiyenler 9 ayda her nevi tayyör, tuvalet, erkek elbise ve gömlekleri, beyaz çamaşır biçip dikerler. Şahadetnameler Maarifçe tasdiklidir. Hergün saat 9-12 ve 13-17 cuma, pazar 9-12 ye kadar müracaat. Ortaköy Akademi 35 - Matmazel Yetsinani Kerece

### Dr. HORHORUNİ

Zührevî ve Bevlî hastahklar tedavihanesi - Beyoğlu Muleruj yanında Zambak sokak No. 41.

### MAZON MEYVA TUZU

KOLAY BİR HAZİM TEMİN EDER.

Mide ve Barsakları ağrı vermeden temizler.

BASURU kökünden keser.

taamî lâtîf ve zevkle içilebilir bir gazoz suyu vorir.

"MAZON TUZU,, ndan memnun kalmıyanlara Bahçekapıda 13 Bankası arkasında MAZON BOTTON ecza deposundan bedelî iade edilir. MAZON isminde dikkat ediniz. Büyük şişesi 100 kuruş.

Son Posta Matbaası

Sahibi: Ali Ekrem

Neşriyat Müdürü: Halil Lütfi